NÚMERO 20 Juny · Juliol de 2023 3€

SOM GARRIGUES

La publicació dels nens i les nenes de les Garrigues

SUMARI

Pàgines 10–11

Les diferents cares de la sequera a la comarca

Pàgina 12

Les piscines obren abans per ajudar a combatre la calor

Pàgina 17

Fem Llavor obre una aula a l'aire lliure a la Casella

Pàgina 18

Carme Tomàs, mestra jubilada d'educació especial de Talma

FE D'ERRATES · Al passat *SomCanalla* hi va haver un error a l'entrevista a Sònia Quer. L'última pregunta i resposta no corresponia a l'entrevista amb la periodista i escriptora de Maials, sinó a un text anterior.

Editorial

Vocació

La vocació és la inclinació o la tendència que tenen les persones per fer un tipus de vida o per dedicar-se a algun tipus de feina que els agrada. En aquest número del *SomCanalla* trobareu dos textos on queda clara la vocació que tenen algunes persones per treballar per als qui viuen a prop seu i per intentar millorar-los la vida. Podem destacar, en primer lloc, la Carme Tomàs, que durant més de quaranta anys ha treballat a l'escola d'educació especial de l'Associació Talma. Hi va començar a treballar sense conèixer bé el sector, però s'hi va enganxar ràpidament.

Un altre cas podria ser el del col·lectiu Fem Llavor, que, amb l'ajuntament de Torregrossa i els veïns, impulsa un projecte que ha de beneficiar tot el poble i els qui el visitin.

La vocació, quan està encarada a millorar l'entorn i a col·laborar amb els altres, és un element molt important.

Amb el suport de:

Diputació de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Obra Social "la Caixa"

EAM Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol

Amb la col·laboració de les escoles:

Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés
Els Aubis de l'Albi
La Dula d'Alcanó
Escola d'Alfés
Albirka d'Arbeca
Els Set Focs de Bellaguarda
Joan XXXIII de les Borges Blanques
Mare de Déu de Montserrat de les Borges Blanques
Vall Major de Bovera
Timorell de Castelldans
El Cérvol de Cervià de les Garrigues
Porcel de Cervera de l'Espluga Calba
Escola de la Granadella
L'Espígol de Juncosa de les Garrigues
Manuel Ortiz i Castelló de Juneda
Arc d'Adà de Llardecans
Otogesa de Maials
Abat Ruera de Puiggròs
La Roca de Sarroca
Escola del Soleràs
Escola de Sunyer
Escola de Torrebesses
La Bassa de Torregrossa
Sant Bonifaci de Vinaixa
A Cau de Bosc de Tarrés
Escoleta del Mas de Juneda

Equip SomCanalla

Consell de redacció:
Xavier Franch
Miquel Andreu
Francesc Florensa
Angelina Giné

Coordinació:
Francesc Florensa

Redacció:
Xavier Franch
Pau Reig

Disseny gràfic:
Adrià Martí
Josep Patau

Fotografia:
Xavi Minguella

Correcció:
Roger Berengué

Dept. comercial:
Francesc Florensa

President:
Emili Farré

Col·laboradors:
Jordi Companys
Ramon Montanyà
Mar Ruiz

Imprimeix:
INDUGRAF OFFSET SA

Dipòsit legal
L 1231–2019

Edita:
A.C. Garriguenca de Comunicacions
C/ Nou, 2, 2a · 25400
LES BORGES BLANQUES (Garrigues)

Telèfon: 973142420

somcanalla@somgarrigues.cat
www.somgarrigues.cat

SomCanalla és un mitjà independent i plural.
La seua opinió s'expressa mitjançant l'editorial.

Premi Mitjans de comunicació locals de les Terres de Lleida (2022) Pica d'Estats

QUI HA FET LA PORTADA?

Noemí Marsal Oliva

Alcarràs, 2000. Des de petita m'ha fascinat l'art i el dibuix. Vaig estudiar disseny gràfic a l'ESDAP Ondara de Tàrrega. Visc a Les Borges Blanques, on treballo com a dissenyadora gràfica.

PUBLICITAT

Proximitat és tenir un préstec[1] immediat quan el necessitis

A CaixaBank sabem com n'és, d'important, tenir algú a prop. Per això, ara disposes d'un **préstec immediat** per fer realitat les teves il·lusions. Sol·licita'l a la teva oficina o amb només un clic a través de l'app **CaixaBankNow**.

Informa-te'n a la teva oficina o a CaixaBank.cat

CaixaBank
Tu i jo. Nosaltres.

1. Sempre que es mantinguin les circumstàncies economicofinanceres del sol·licitant en el moment de la sol·licitud. NRI: 5671-2023/09681.

MESTRATGE
I POESIA

Les Garrigues·
9 de juny, 2023
a les vuit
de la tarda

Plaça 1 d'Octubre,
Les Borges
Blanques

Recitat de poemes per part de persones de la comarca i intervencions de reconeixement al seu mestratge

"**Si són flors, floriran**", concert a càrrec de la **Cobla dels Sons Essencials**

Degustació de productes de la terra per a tothom

Organitza:

ÒMNIUM LLENGUA CULTURA PAÍS LES GARRIGUES

Ajuntament de les Borges Blanques

100 Josep Vallverdú

Col·laboradors:

Consell Comarcal de Les Garrigues

INS. Josep Vallverdú

Col·legi Mare de Déu de Montserrat

Orfeó TERRALL

Coral L'Oliverar

terrall

Aula d'extensió universitària "LES GARRIGUES"

Socorrista

Els socorristes són figures molt importants a les piscines i també a les platges. Vigilen que tothom es banyi correctament i que ningú no prengui mal, dins o fora l'aigua. Si algun banyista té algun problema, els socorristes tenen coneixements de primers auxilis per ajudar-lo. Si es tracta de talls, picades o cremades, poden curar-ho amb la seva farmaciola. Si veuen que algú s'ofega, hauran de ser molt ràpids. Poden salvar-lo amb flotadors o llençant-se a l'aigua.

ILLUSTRACIÓ:
Mar Ruiz,
alumna de l'EAM

FARMACIOLA

Ha de tenir tots els materials i medicaments que poden fer falta per netejar i curar les persones que es fan mal mentre es banyen o prenen el sol. Per exemple, hi ha d'haver gases, benes, tiretes, termòmetre o producte per a les picades i les cremades.

SAMARRETA

Com que hi ha banyadors de tots els colors, i perquè no hi hagi confusions, els socorristes porten samarretes ben visibles on diu SOS. Aquestes lletres venen de l'anglès i és el senyal més estès a tot el món per indicar socors.

BANYADOR

Durant tot el dia, els socorristes estan fora de la piscina, controlant que les persones que es banyen estiguin bé. Tot i així, porten banyador per quan s'han de llençar a l'aigua. De vegades, al migdia, quan no hi ha ningú, es poden posar a l'aigua i refrescar-se.

FLOTADOR

El socorrista ha de prendre decisions molt ràpid si creu que algú està en perill. El flotador salvavides el pot fer servir quan una persona que està dins de l'aigua té problemes mentre neda i es podria ofegar. S'ha de fer servir quan el nedador està conscient i s'hi pot agafar.

CREMA SOLAR

Cal evitar una llarga exposició al sol i la seva radiació, que és dolenta per a la pell i la salut. La millor manera és fer servir protector solar. També s'ha d'aprofitar els para-sols i els espais amb ombra que hi hagi a les piscines.

PASSATEMPS PER ALS MÉS PETITS

Fa calor, el dia és més llarg i s'acaba el curs... L'estiu ja és aquí! Fes una llista de les coses que faràs els propers mesos, mentre estiguis de vacances:

Una cançó i un ball

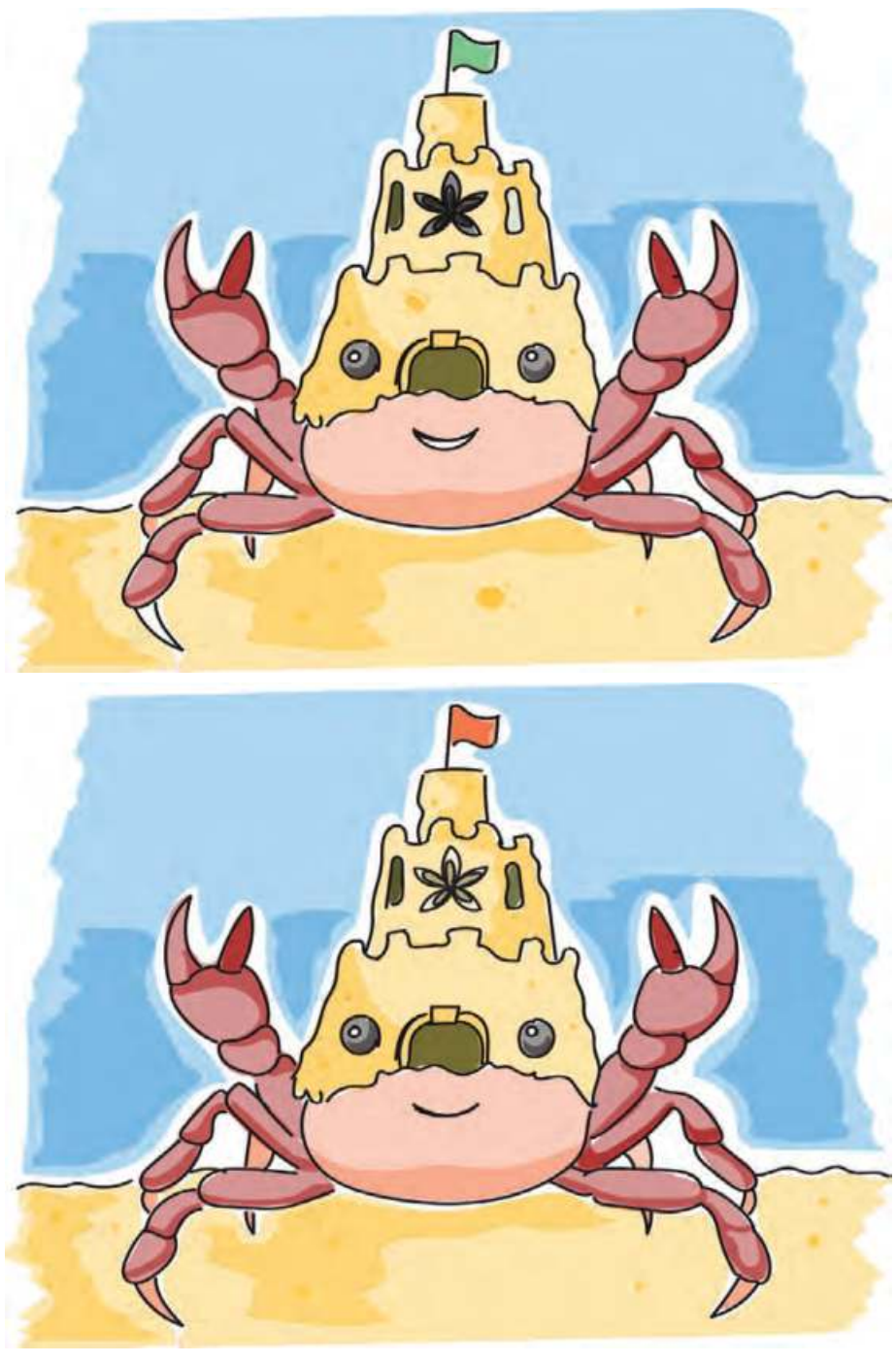
El Joan petit quan balla,
balla, balla, balla;
el Joan petit quan balla,
balla amb el dit.

Amb el dit, dit, dit, ara
balla el Joan petit.

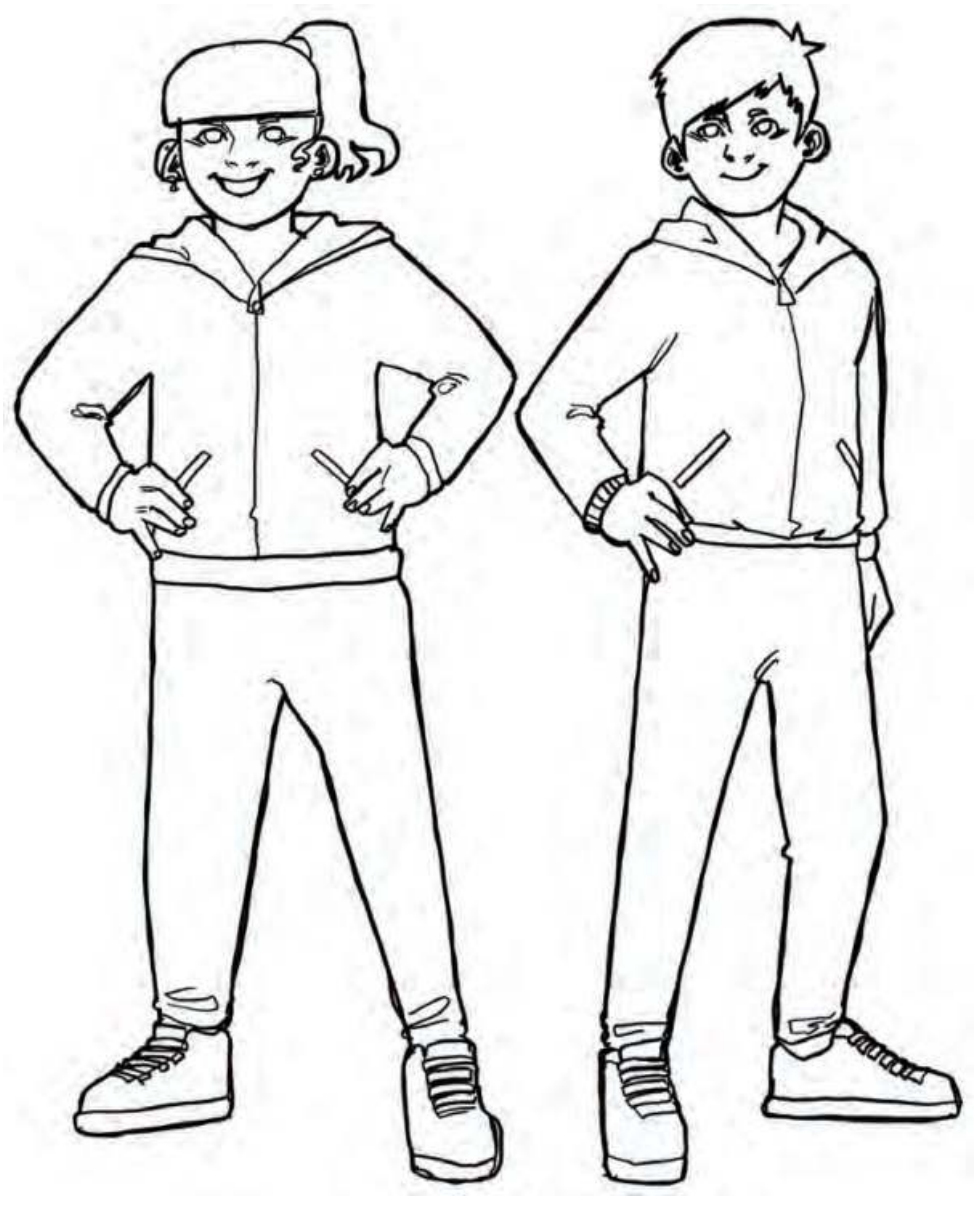
(Repetir amb la mà, el braç, el colze, l'espatlla, el cap, el nas i l'orella, i afegir-los a la segona estrofa, després del dit)

Busca les 7 diferències

Il·lustració original: Jordi Companys

Pinta el xandall de l'escola Joan XXIII de les Borges

JOCS TRADICIONALS

Una secció de Ramon Montanyà

Els patacons

Aquest joc dels patacons és un dels jocs més antics que recorden avui els nostres padrins, que a la vegada hi havien jugat els seus, i encara avui és vigent. Era un joc molt conegut i molt ultilitzat i s'hi jugava preferentment a l'estiu i a la tardor.

El nombre de participants per jugar-hi era mínim de dos i no hi havia màxim (depenia del joc que es jugués). En aquell temps, en aquest joc hi acostumaven a jugar només els nois.

Què són els patacons?

Antigament, els patacons se'ls feien els mateixos jugadors amb tires de cartró, amb cartolina, capses de mistos, etc., però, generalment, el que més s'utilitzava eren les cartes del bar. Per fer un patacó, s'agafa la carta i es parteix per la meitat al llarg, s'encreua i, aleshores, es doblega: dos cops per damunt, un per damunt dels dos i el sobrant el posarem a dintre per tancar el patacó (si ho proveu veureu que és molt fàcil de fer). Avui en dia, en comptes de dir-ne patacons, se'n diu "tazos" i els podeu trobar previ pagament dins de bosses de patates, pastels, xiclets, etc.

Com es juga als patacons?

Es podia fer diferents jocs entre els més coneguts i hi havia el pam i toc, que consistia a tirar primer un patacó a terra i un altre jugador del mateix lloc tirant el seu mirava de tocar-li. Si el toca i li queda a menys d'un pam se'l queda.

També hi havia el flendi, que era fer un quadrat d'uns 40 per 40 cm rattlat a terra i una ratlla a 5 o 6 metres aproximadament. Aleshores es pactaven els patacons a posar dins el quadre (un damunt de l'altre), que normalment eren un o dos. Després, cada jugador tenia una xapa o una fusta d'uns 6 cm de llarg per 2 cm d'alt, aproximadament, i es mirava de treure els patacons del quadre tirant des de la ratlla. Els patacons que quedaven fora els guanyava el jugador que havia tirat. L'ordre per començar a jugar es decidia tirant les xapes del quadre a la ratlla i, quan ja havien tirat tots, el de la xapa que quedava més a prop de la ratlla era el primer de tirar; el de la segona, el segon, etc.

Un altre joc per jugar amb els patacons és l'"embrullo", que era posar-te un patacó o més dins de la mà tancada i preguntar a l'altre jugador "en quina mà és?", ensenyant-li les dues mans tancades, i, si l'altre jugador l'endevina, se'l queda, si no, el paga. També es jugava a la ratlla, on es feia un punt de sortida i es marcava una ratlla a terra a uns 5 o 6 metres aproximadament i tiraven tots els jugadors el seu patacó. El patacó que quedava més a prop de la ratlla els guanya tots. S'ha de dir que la ratlla val i de vegades hi havia dubte raonable de quin era el patacó guanyador. Aleshores el mateix grup feia de jutge, i, si no es posaven d'acord, es tornava a tirar "només els patacons en discòrdia" per desempatar. L'ordre de sortida es decidia fent una tirada nul·la a la ratlla i el patacó més a prop era l'últim; el segon, el penúltim, i així successivament. Tirar l'últim et donava avantatge de treure amb el teu patacó un altre que estigués molt a prop de la ratlla.

La pareteta

A la pareteta es podia jugar de dos maneres: una era fent una ratlla a un metre d'alçada d'una paret i deixant caure el patacó de la ratlla a terra. Quan un patacó, al caure a terra, es queda tocant-ne un altre, es queda tots els patacons que en aquell moment estiguin en joc. L'altra manera era marcant una ratlla a terra, a 3 o 4 metres d'una paret, i tirar els patacons de la ratlla contra la paret i el mateix que abans, el patacó llençat que quedi tocant un altre se'ls queda tots.

Estratègies de joc

Les estratègies d'aquest joc depenien del joc que es jugués. Si et jugaves els patacons més grossos o els més vells, els més guapos, els patacons talismà, els més petits, etc. També depenia segons amb qui te'ls jugaves. En fi, hi havia tot un món al voltant d'aquest joc. Val a dir que, en acabar la temporada, un bon jugador de patacons en podia guanyar una capsa de sabates ben plena.

OPINIÓ

Sara Mesegué i Bruna Pujol
Escola de Sunyer, 5è

Bibliobús

Hola, som la Bruna i la Sara i avui us volíem parlar del Bibliobús.

El Bibliobús és una biblioteca pública mòbil destinada a prestar llibres a persones de totes les edats per tota la comarca del Segrià. El sistema d'haver de fer el carnet abans de poder agafar llibres ens sembla que està molt bé. El Bibliobús ve entre una o dues vegades cada mes a cada poble, això ens deixa temps per llegir els llibres que hem agafat.

Tots els alumnes de l'escola s'han acostumat a anar-hi sovint, des de petits. Creiem que és un molt bon servei per a totes les persones. A nosaltres ens agrada el Bibliobús perquè anar-hi amb tots els nens i nenes de l'escola i agafar-hi llibres per llegir a l'hora de lectura és molt divertit i al mateix temps aprenem coses cada vegada que agafem un nou llibre. No us n'oblideu, aneu al Bibliobús perquè us ho passareu molt bé llegint els seus llibres, mangues i revistes i mirar les seves pel·lícules.

Animeu-vos!

Marc Berdún i Leo Hambasan
Sant Bonifaci de Vinaixa, 6è

L'últim any a l'escola

Som el Marc Berdún Carré i el Leo Hambasan de l'escola Sant Bonifaci de Vinaixa. Aquest any estem fent 6è de primària, i per tant, d'aquí a uns mesos, començarem l'Institut i un nou camí de la nostra vida. Han estat uns anys que en general hem estat bastant bé a l'escola tot i que hi ha hagut alguns anys millors que altres. Estem molt contents perquè tenim ganes de començar una nova etapa a 1r d'ESO, però tristos ja que no veurem a diari els nostres companys de l'escola. El que més ens ha agradat d'aquests anys ha estat que hem fet bons llaços amb els companys i companyes. A més a més, hem après moltes coses de tots els professors que hem tingut durant la nostra estada a l'escola. Per últim, volem agrair a tothom qui fa possible que l'escola estigui en funcionament, com: alumnes, mestres, famílies, personal de neteja, personal de menjador i ajuntament. Gràcies, escola de Vinaixa, per tot el que ens has donat aquests anys!

Lluc Florensa Pinyol
Arc d'Adà de Llardecans, 5è

L'hoquei mola!

Des de ben petit que vaig començar a practicar hoquei a Flix, un esport molt complet i difícil perquè cal coordinar moltes coses: patinar, controlar la pilota, intentar no caure i intentar fer gol.

M'agrada jugar a hoquei perquè així no estic mirant la tele o demanant la tauleta, i a més a més és saludable. Però això no vol dir que la resta d'esports no siguin saludables o no m'agradin. També m'agrada practicar el futbol o el tenis taula, entre altres.

Aquest esport m'aporta, entre altres coses, sortir el cap de setmana amb la família i recórrer pobles i ciutats de Catalunya, fer dinars i sopars amb tot l'equip i les seves famílies. És molt divertit perquè em relaciono amb nens i nenes que no són de l'escola.

Segons la meva opinió i experiència, practicar qualsevol esport és molt sa. És important que tots els nens i nenes escullin un esport que els agradi perquè aporta alegria, seguretat i afavoreix una bona autoestima.

OPINIÓ

Pau Orrit González
Escola L'Espígol de Juncosa, 4t

La sequera

Actualment, a Catalunya, estem vivint un any de sequera, no plou prou. Aquest fet és degut al canvi climàtic que fa temps que estem vivint i que cada cop és més evident; la pluja és el motiu principal d'aquesta sequera. Els pantans, rius i pous tenen un nivell molt baix d'aigua, per això hem de fer el possible per reduir el consum d'aigua i no esperar, només, a les pertorbacions per abastir les reserves. Els que més pateixen són els pagesos, que no poden regar els seus camps i la flora dels boscos, que estan tan secs que és molt fàcil que hi hagi un incendi. Principalment, esperem que plogui aviat perquè s'omplin els nostres pantans i puguem tenir reserves d'aigua.

Les persones podem contribuir reduint el consum d'aigua en la nostra vida quotidiana, utilitzant els electrodomèstics de manera adequada i intentant de no malbaratar aigua, així aportarem el nostre gra de sorra.

Paula Fabós i Martí Vilafranca
M.D.Montserrat de les Borges, 4t i 3r

Comprensió lectora

Què en penseu sobre la notícia que els nens de 4t de primària de Catalunya tenen molt mals resultats en comprensió lectora?

És una notícia que no ens ha agradat gens, ens preocupa. Hi ha molta gent que diu que això és degut a l'haver estat tant temps tancats a casa durant la Covid-19. Nosaltres creiem que això és una excusa. Si durant tot aquest temps que van estar confinats, els nens i nenes haguessin practicat la lectura, almenys dues hores al dia, ara els resultats de comprensió lectora no serien tan baixos.
Sabem que a la majoria de nosaltres ens fa una mica de mandra haver de llegir enunciats a l'hora de fer alguna activitat que no està dirigida pel professor o professora, i ràpid preguntem: què he de fer? Volem anar de pressa per acabar la feina molts cops, llegim per llegir, sense posar atenció a què ens demana la lectura, perquè no la practiquem prou a casa i després al col·legi és més difícil posar-nos-hi.
Avui en dia hi ha llibres molt divertits com les col·leccions de llibres d'*Agus i els Monstres* o els del *Diari del Greg*, i estem segurs que, si els nens i nenes els coneguessin i cada dia llegissin una mica a casa, començarien a agafar l'hàbit de la lectura i a agradar-los-hi. D'aquesta manera, els resultats als col·legis serien més bons.

Èric Àvila i Sebi Suciu
Escola Albirka d'Arbeca, 6è

Patis inclusius

A la nostra escola fem Patis Inclusius perquè tots puguem jugar i utilitzar la pista, ja que fins ara només es jugava a futbol. Els patis estan bé, però hi ha coses que ens agraden i coses que no ens agraden tant. Allò que més ens agrada és que un dia a la setmana podem posar música: posem les músiques que ens agraden i ballem. També ens agrada molt jugar a futbol, ho podem fer dos dies a la setmana i els dimecres podem jugar amb la pilota a les mans (matapollos, bàsquet...). Allò que no ens agrada tant són els jocs de taula i els jocs tradicionals perquè no ens movem gaire. A més a més, l'últim divendres de cada mes fem el *Pati amb rodes* i podem portar patinets, patins o bicicletes sense pedals, però, sempre, amb les proteccions corresponents. Al començament del curs vinent, tot i que nosaltres ja no serem a l'escola, es farà una assemblea amb tots els nens i nenes de cicle superior per decidir com volem organitzar-los.

REPORTATGE

Xavier Franch
somcanalla@somgarrigues.cat

Els efectes de la sequera a les Garrigues

Es fa realitat el tancament dels regs

Durant el mes d'abril i tenint en compte que no plovia i que els embassaments estaven cada cop més buits, es va començar a parlar de les implicacions que podia tenir la sequera.

A finals d'aquell mes, van començar les restriccions en el reg, que van iniciar-se al Canal d'Urgell i han arribat també a les comunitats de les Garrigues Sud i del Segrià Sud.

Els bombers també adverteixen d'una campanya forestal que pot ser complicada, tot i les pluges dels últims dies.

Un camp de cereal a finals d'abril, molt més sec del que tocaria per l'època de l'any. FOTO: X.M.

Al llarg de tot aquest curs, moltes escoles han escrit textos on explicaven activitats dedicades a l'aigua: al seu cicle, als seus usos o al seu tractament, per exemple. Els alumnes de Torrebesses, que van anar a la potabilitzadora, deien al *SomCanalla* 19 que els havien regalat un llibre on es parlava de períodes de sequera i els vinculaven a la situació actual. En aquest número, el Pau Orrit, de Juncosa, també dedica la seva columna d'opinió a aquest tema.

La sequera preocupa, i els últims mesos aquesta paraula s'ha fet un lloc en el vocabulari diari dels garriguencs.

Afectacions a l'agricultura i la ramaderia

Qui més ha notat els efectes és la pagesia i la ramaderia. D'una banda, per la manca de pluges, que ha afectat els cereals de secà. De l'altra, per les restriccions que s'han anunciat i que afectaran tant els cereals de regadiu com els fruiters.

A finals d'abril, els regants del Canal d'Urgell van decidir tancar les comportes del canal principal i les séquies associades. Era la primera vegada que això passava en els 160 anys d'història. Des de llavors, només baixa un cabal mínim per garantir que hi hagi aigua als pobles, a les indústries i a les granges. En el cas dels fruiters, es faran un o dos regs per garantir la supervivència d'aquestes pomeres i pereres, però tampoc tenen la collita assegurada. Això afecta, en l'àmbit garriguenc, pagesos d'Arbeca, les Borges, Juneda, Castelldans, Puiggròs i Torregrossa, a més també d'alguns propietaris d'Alfés.

Els regants del Canal d'Urgell van tancar les comportes per primer cop en 160 anys

L'endemà del tancament, la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE), de la qual depenen el Canal d'Urgell i el canal Segarra-Garrigues, va declarar la situació d'excepcionalitat per la sequera extraordinària per la conca del Segre.

El 29 d'abril, el Segarra-Garrigues també va fer un tancament parcial, d'un cap de setmana, i després va reduir l'aigua que distribuïa. Unes setmanes més tard, les comunitats de regants Garrigues Sud i Segrià Sud van veure com també havien de reduir la dotació per la sequera. Va afectar les Garrigues Altes i les Històriques.

En paral·lel, la ramaderia també comença a notar els efectes de la sequera. Tant grangers amb vedells com pastors amb

corders avisen que les seves explotacions poden perillar. En primer lloc, perquè aquells que tenien farratges propis no han pogut fer-ne aliment per als animals. En segon lloc, perquè qui ha de comprar palla i farratges es troba que els preus pugen. Així doncs, n'hi ha que comencen a pensar si val la pena portar nous animals a la granja o que busquen formes per evitar sobrecostos i treure's part del bestiar.

Malgrat que s'ha demanat responsabilitat als veïns i que els ajuntaments han pres mesures per reduir el consum innecessari, l'aigua de boca està garantida.

El risc d'incendis

La falta d'aigua també preocupa els bombers, perquè augmenta el risc d'incendis. Entre el 4 i el 19 de maig n'hi va haver quatre de petits a l'Albi, Alcanó, Aspa i l'Espluga Calba. El cap del Grup d'Actuació Forestal (GRAF) dels bombers, Marc Castellnou, va explicar a la revista *SomRurals* el seu neguit. Va dir que si al maig plovia molt, aquest any hi hauria una campanya "normal". En canvi, va explicar que, si no queia ni una mica d'aigua, hi hauria un estiu d'incendis "amb pocs referents històrics".

El divendres 2 de juny, a la Granadella, tres bombers que formen part d'aquest mateix equip van fer una xerrada sobre els focs forestals i van apuntar alguns

A més de la falta de pluja, també ha pujat la temperatura. Això fa créixer l'evaporació

aspectes d'interès. Els últims anys ha canviat el règim de pluges. És a dir, ara plou menys i ho fa diferent de com ho feia abans. En lloc de precipitacions més continuades, són més breus, i de vegades amb més força, cosa que pot fer mal a les cases o als camps. La segona cosa que ha canviat i que augmenta la sequera i el risc d'incendi són les temperatures més altes. Com que fa més calor, l'aigua que hi ha i la que ha caigut amb la pluja també s'evaporen més ràpid.

Tot això, recordaven, afecta els arbres, les garrigues i tota la vegetació típica de la nostra zona, que estan més secs. Castellnou, a l'entrevista de *SomRurals,* remarcava que l'any passat havíem estat quatre mesos seguits "per sobre dels trenta graus de temperatura" i que la "vegetació sols està preparada per passar-ne un". Per tant, concloïa que "tenim uns boscos que no poden aguantar més".

El miratge de la pluja

Els últims dies de maig hi va haver un episodi de pluja. Va ser un petit respir meteorològic després de moltes setmanes sense aigua. De fet, des del febrer que no hi havia hagut una quantitat d'aigua que superés els 2 litres. Aquestes pluges s'han mantingut, amb intermitències, també durant la primera setmana de juny.

Aquesta aigua refresca la terra i ajuda tant l'agricultura com els boscos. Tot i així, els bombers avisen que pot donar una imatge enganyosa, perquè no a tot arreu ha arribat la mateixa aigua.

Algunes entitats de pagesos han reclamat ajudes per superar la situació. També hi ha persones i grups que volen analitzar el motiu de la sequera i que els pantans estiguin buits i que pensen que s'ha fet una mala planificació, per part del Govern i també dels mateixos regants.

Al maig va tornar a ploure. Des del febrer que no hi havia hagut pluja rellevant

Un pagès d'Arbeca tanca el reg a la seva finca, poc abans de les restriccions. FOTO: ACN

La meitat de les piscines avancen la seva obertura

Una bona part arrencarà el 17 de juny, una setmana abans del que era habitual. Les més matineres, les d'Arbeca i Torregrossa, ho van fer el 3 i el 5 de juny.

Els més valents ja es van banyar el primer cap de setmana de juny a Arbeca. FOTO: X.M.

El dissabte 3 de juny van obrir les piscines d'Arbeca i el 5 de juny ho van fer les de Torregrossa. El cap de setmana del 10 i 11 ho fan les d'Almatret i Alcanó i el cap de setmana següent, una desena més. A diferència de fa uns anys, que normalment obrien les piscines per Sant Joan, la meitat dels ajuntaments de les Garrigues han apostat per iniciar el servei abans. En alguns casos, els nens i nenes podran anar a banyar-se mentre encara van a les últimes classes del curs.

Un fet que té molt a veure amb aquesta decisió és la calor. Els últims dos anys hi havia hagut onades de calor que havien forçat els ajuntaments a improvisar. Aquest cop, s'ha produït un consens generalitzat per obrir les portes amb més marge.

Les onades de calor dels últims dos anys havien fet improvisar els ajuntaments

Consciència de l'ús de l'aigua

Tenint en compte la situació de sequera, alguns alcaldes han pres mesures per no malgastar l'aigua de les piscines. En alguns casos, com a Maials, Llardecans o Torrebesses, ja s'utilitzava l'aigua per a regar o per a màquines agrícoles. En altres casos, com a Alfés, Sunyer o Torregrossa, volen aprofitar l'aigua d'any a any i no llençar-la.

El CP Borges guanya la Trobada de Grups Xou del Consell Esportiu

Les Borges Blanques va acollir el dissabte 27 de maig la Trobada de Patinatge per a Grups Xou organitzada pel Consell Esportiu de les Garrigues en col·laboració amb el CP Borges. Les patinadores borgenques van ser les primeres classificades de la categoria Xou secundària. Van ballar el disc Arcade. Les del CEP Torregrossa, amb la coreografia Cinderella, van ocupar la segona plaça.

El cap de setmana anterior, els grups xou de Juneda i Torregrossa havien guanyat al Campionat Provincial de Lleida.

L'aleví femení de l'Inter guanya la lliga per segona vegada i imbatut

Les futbolistes alevines de l'Escola de Futbol Intercomarcal A van tornar a guanyar la lliga de Segona Divisió, com l'any passat. Aquest cop, a més, sense perdre cap partit. Per tancar la temporada, a més, van poder fer un amistós contra el Barça i una rua per Juneda.

Juguen a un joc de taula per saber més sobre les migracions

L'Oficina Jove de les Garrigues va organitzar el divendres 12 de maig un tarda de jocs de taula. L'objectiu era conèixer la realitat amb què es troben les persones migrants quan arriben a Espanya des dels seus països. Una desena de nois i noies van descobrir el joc "Fronteres invisibles", creat per una agrupació escolta de Barcelona. A Vinaixa, van comptar amb el suport del jove Abdoulmounaim Saoud per reflexionar sobre la migració.

Protesta a les Roques Guàrdies de les Borges per una línia elèctrica

Un centenar de persones es van trobar el 20 de maig per denunciar que una línia elèctrica d'Aigües Segarra-Garrigues (ASG) que s'estava construint passava molt a prop d'un jaciment amb pintures rupestres. Els veïns van respondre a la crida de diverses associacions de les Borges Blanques i de Juneda.
Les obres es van aturar i els promotors de la línia han acceptat modificar el lloc per on havia de passar aquesta infraestructura.

Els veïns trien els nous alcaldes a les eleccions

No hi ha gaires canvis. Els més rellevants, a les Borges, l'Espluga, la Floresta, els Torms i Tarrés.

El diumenge 28 de maig, entre les 9 h i les 20 h, més de 12.000 veïns de les Garrigues van anar als col·legis electorals per votar qui havia de ser l'alcalde els propers quatre anys.

Aquest cop, la participació va caure. Unes 2.000 persones van deixar de votar respecte a les eleccions municipals del 2019.

A nivell de resultats, no hi ha gaires canvis. Les candidatures lligades al partit Junts van ser les que van tenir més vots. Les segones van ser les llistes afins a Esquerra Republicana. Tercers, els de l'agrupació independent Per Tu.

Veïns de les Borges fan cua per votar.

Els ajuntaments on hi ha diferències són els de les Borges, on l'alcaldia podria ser per a Borges per la República; a l'Espluga, on serà per a Per Tu; a la Floresta, que serà per a Esquerra; als Torms, per a ERC, i a Tarrés, per a Junts.

Onze nens saharauis passaran l'estiu a la comarca

Els acolliran famílies garriguenques perquè puguin estar uns mesos lluny del desert i del conflicte.

L'entitat Lleida pels Refugiats ha estat buscant els últims mesos famílies de les Garrigues per acollir infants saharauis durant les vacances.

Són nens i nenes d'entre vuit i nou anys que viuen al desert del Tindouf a causa de la guerra entre el Marroc i el poble saharaui. L'objectiu del projecte és que puguin estar uns mesos lluny de les altes temperatures i del conflicte i que passin revisions mèdiques i puguin conèixer una realitat diferent de la seva.

El 2022 hi va haver 11 nens a Arbeca, Bellaguarda, Juneda o Llardecans. Si alguna família s'hi vol apuntar, ho ha de fer el més aviat possible a Lleida pels Refugiats.

El Consell entrega els premis del 33è concurs literari de les Garrigues

El centre cívic 1 d'Octubre de la Granadella va acollir el 14 de maig l'entrega de guardons del 33è Premi Literari de les Garrigues, en què participen infants i joves de la comarca. Es van lliurar els 15 premis principals i també quatre mencions especials. Aquest any, en el concurs literari que organitza el Consell hi van participar 14 de les 16 escoles de la comarca i els tres centres de secundària. Entre totes les categories es van rebre 218 narracions.

Almia Educativa entrega sis premis a instituts de tot Catalunya

El dissabte 10 de juny, al Centre d'Interpretació de les Energies d'Almatret s'entregaran els premis Almia Educativa. Són reconeixements a treballs sobre energia. Els projectes de secundària premiats són de l'institut Els Planells d'Artesa de Segre, de l'institut la Roca de la Roca del Vallès i de l'Institut d'Almenar. Els de batxillerat són de l'institut Puig i Ferreter de la Selva del Camp, del Guindàvols de Lleida i del Lluís de Peguera de Manresa.

Presenten el nou gegantó de Torregrossa

La festa del Pou Bo es va avançar al calendari i va tenir lloc juntament amb la trobada de gegants.

Era és el nom que els Grallers els Descordats de Torregrossa han posat al seu nou gegantó, que van presentar i batejar el 3 de juny durant la Festa del Pou Bo. La figura l'havien estat construint conjuntament els membres de la colla, amb l'objectiu que els més petits i els joves del grup també poguessin portar un gegant. El gegants Roc i Vicenta li faran de pare i mare.

El gegantó Era, fet pels Descordats.

La presentació i el bateig es van fer durant la tradicional festa del Pou Bo, que aquest any es va fer coincidir a principis de juny amb la trobada de gegants. Durant tot el dissabte hi va haver activitats com un mercat d'artesania, una trobada de puntaires, una ballada de danses, la cercavila de gegants o la representació de la llegenda.

La festa l'organitzaven els Amics del Pou Bo, el grup Tour-Mix Teatre i els Grallers els Descordats.

Llardecans inaugura el cicle de teatre 'Uau!'

Fins al 23 de juliol han programat sis espectacles per a tots els públics de companyies lleidatanes.

El Testament, de Zum-Zum Teatre, va donar el tret de sortida el 27 de maig al cicle d'espectacles 'Uau!' que organitza l'ajuntament de Llardecans.

'Uau!' consta de 6 obres per a tots els públics de companyies de Lleida i del voltant. Les properes actuacions seran el 17 i el 18 de juny, el 28 de juny, i el 2 i el 23 de juliol.

L'ajuntament preveu organitzar més sessions de teatre properament com una mesura contra el despoblament.

Aquesta és una de les potes d'un projecte cultural més gran que també preveu arreglar la sala de ball i crear un alberg residència i una sala d'assaig perquè grups de teatre hi puguin treballar.

cdiap
Servei gestionat per: TALMA Persones al costat de Persones
Consell Comarcal de Les Garrigues

Talma: servei i suport a les persones
Contacte: 973 15 03 30 – *cdiap.garrigues@talma.cat*

S'acaba el curs escolar... quines activitats podem fer durant les vacances?

El ritme de vida actual i les dificultats per conciliar la vida laboral amb la familiar fa que tinguem poc temps per dedicar als infants a fi de gestionar millor els seus sentiments i món interior (intel·ligència emocional). Ara que venen les vacances i estem una mica més disponibles, podem aprofitar aquestes estones per descobrir-ho junts i juntes de forma divertida i pràctica i, de pas, evitar recórrer a les pantalles.

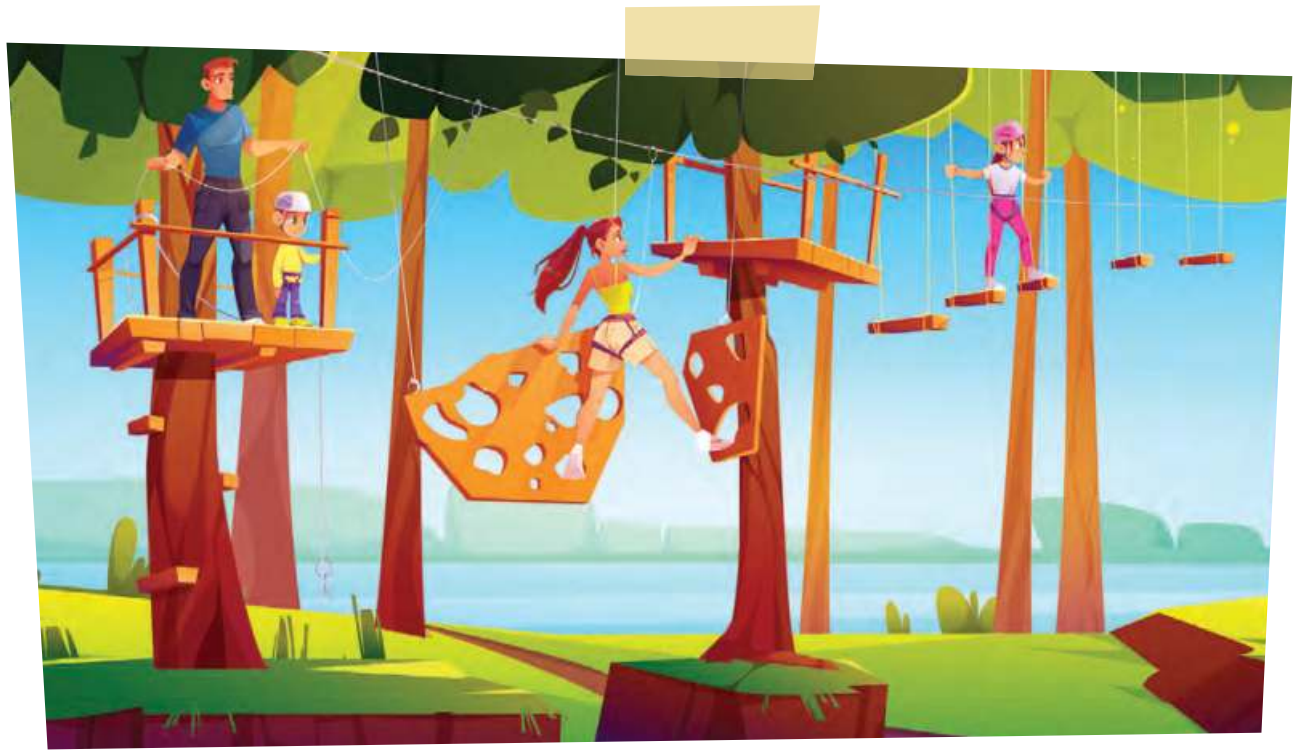
En general, **tant el joc com els contes són una molt bona manera per treballar la intel·ligència emocional**. El joc és fonamental i, si permetem que es doni de forma espontània, fem que el nen o nena aprengui i practiqui habilitats i capacitats de forma significativa. Això sí, cal que permetem el joc espontani per sobre de les obligacions, la voluntat d'evitar riscos o la pròpia comoditat del pare o mare.

Us animem a llegir el post sobre el joc de risc de la Clàudia i la Carmen (Jugar i Jugar): *www.jugarijugar.com/ca/blog/que-es-el-joc-de-risc-com-fomentar-lo-i-acompanyar-lo-n2267*

Us recomanem també la guia gratuïta de "Guardianes del Joc" de Heike Freire. *www.heikefreire.com/aprende-a-acompanar-el-juego-infantil-guia-completa*

D'altra banda, **els contes ens permeten viure experiències emocionalsmolt diverses de forma indirecta** a través de les històries dels seus personatges. Sempre és més fàcil parlar del què els passa als altres que parlar del que li passa a un mateix.

Així que aquí us deixem algunes propostes d'activitats:

El risc, que és important diferenciar-lo del perill, és una part important del desenvolupament infantil. IL·LUSTRACIÓ: Upklyak.

1. ACTIVITAT AMB MÚSICA, PINTURA I EMOCIONS

En aquesta activitat unirem la música, l'expressió artística i l'educació emocional.

Escoltarem peces musicals i deixarem que l'infant pinti lliurement les emocions que li provoca. Aquesta activitat permet sentir i expressar emocions sense por a equivocar-se. Després parlarem del què ha experimentat i dibuixat. A l'acabar, podem tornar a posar les cançons i ballar amb tot el cos l'emoció que ens evoca.

2. DÒMINO DE SENTIMENTS

Aquest és un dòmino especial, en què a cada fitxa tenim, a la dreta, el nom d'una emoció i, a l'esquerra, una situació que pot provocar una altra emoció.

Es tracta d'anar ajuntant les situacions amb l'emoció concreta que ens produeixen, de manera que el joc es tanca sobre si mateix i no sobra cap fitxa. El podeu descarregar aquí: *www.orientacionandujar.es/2014/07/29/domino-de-los-sentimientos-incluimos-la-solucion-trabajamos-las-emociones*

3. EL TEATRET DE LES EMOCIONS

Creem un petit teatre en què representem històries inventades pels propis infants. Necessitem algunes figuretes (titelles, ninos, peluixos...) i dos daus, un amb emocions i l'altre amb objectes i llocs. El nen o nena escull els seus personatges i tira els daus dos vegades. Depèn del què surt als daus, ha d'inventar i representar una història en què apareguin les emocions i elements que han sortit.

Podeu trobar més activitats i recursos a: *www.clubpequeslectores.com/2015/06/trabajando-las-emociones-recursos-educativos.html*

Us animem a anar més enllà del què soleu fer i preparar alguna activitat d'aquestes. Els resultats no tardaran molt a aparèixer: el nen o nena gaudirà i traurà més profit del què us imagineu. La seva creativitat i imaginació estan esperant!

Centre d'Interpretació
PEDRASECA
TORREBESSES
Rutes i visites guiades / Exposició de la pedra seca
Exposicions temporals / Activitats i tallers familiars
Pl. Vileta 9-11, Torrebesses · 646 322 000 · www.turismetorrebesses.com/cips · centrepedraseca@gmail.com

XIFRES i LLETRES
CENTRE DE FORMACIÓ I REPASSOS
619 05 30 30
973 14 10 86
info@xifresilletres.cat
Raval del Carme, 129 bis.
25400 Les Borges Blanques
Vine i informa't!
RAVAL DEL CARME
ONZE DE SETEMBRE
CENTRE D'ATENCIÓ PRIMÀRIA
Repassos (Ed. Infantil, Ed. Primària, ESO i Batxillerat).
Tècniques d'estudi.
Preparació de proves d'accés.
Psicologia.
Psicopedagogia.
Neuropsicopedagogia.
Logopèdia.
Reeducació psicopedagògica i del llenguatge.
Estiu 2023
Repassos d'estiu, preparació del curs vinent, taller teclat, tallers d'ortografia, taller d'expressió escrita i oral, taller d'eficàcia lectora i taller de resolució de problemes

Bibliopiscina
BIBLIOTECA EMILI PUJOL
AQUEST ESTIU TOTS ELS DILLUNS DE JULIOL DE 17:00H A 19:00H A LES PISCINES MUNICIPALS DE LA GRANADELLA
Ajuntament de La Granadella
1971 2021
biblioteca Emili Pujol 50 anys

EL RACÓ DELS PARES

Xavier Franch
somcanalla@somgarrigues.cat

La Casella de Torregrossa: una classe de natura a l'aire lliure

Un projecte obert

La finca de la Casella de Torregrossa havia sigut durant anys un punt d'abocament de runa. Des de fa una mica més de dos anys, Fem Llavor, amb la col·laboració de l'ajuntament i dels veïns, l'ha estat convertint en un espai verd, que explica la història de Torregrossa des del punt de vista dels arbres i els matolls típics de la zona abans i després de l'arribada del Canal d'Urgell. A poc a poc ha anat acollint activitats per convertir-se en un punt de referència del poble i una aula oberta als veïns.

Alumnes de l'escola La Bassa de Torregrossa fent un taller de pedra seca. FOTO: E.B.

El febrer del 2021, l'associació Fem Llavor de Torregrossa, l'ajuntament i els veïns del poble van començar a donar forma a un petit parc dedicat als arbres i les plantes típiques de Torregrossa abans i després de l'arribada del canal. Aquest espai es troba ubicat en una petita finca allargada al costat de l'edifici de la Casella i compta amb dos parts: d'un costat, grans arbres de la zona humida, de l'altre, set àmbits amb matolls i arbres de quan encara no hi havia l'aigua del canal i era tot més sec.

La presidenta de Fem Llavor, Roser Pedrol, explica que l'objectiu del projecte és "donar valor a la vegetació autòctona", a més d'ajudar a explicar "com el canal ha canviat Torregrossa". En aquest sentit, explica que la Casella ha de ser com una classe de natura a l'aire lliure. Per recrear cada zona s'ha comptat amb l'ajut de l'Arborètum de Lleida.

Si abans a la Casella s'havia llençat runa, a poc a poc s'hi ha plantat una quarantena d'arbres amb l'ajut dels veïns que els apadrinaven i dels alumnes de l'escola. De fet, cadascuna de les aules del centre es cuida d'un dels espais i hi ha plantat també diferents plantes.

La classe comença a funcionar

L'última activitat que s'ha fet a la Casella és un taller sobre la construcció amb pedra seca i sobre l'ofici dels picapedrers. Els més grans de l'escola La Bassa van construir una paret amb pedra dels plans, un tipus de pedra típic de Torregrossa i diferent de la que hi ha a la resta de la comarca. Així van aprendre les diferències entre els diferents tipus de paisatge, i els usos de la pedra als diferents llocs.

Des de Fem Llavor tenen tot un seguit d'activitats pensades, però també s'adapten a l'escola

Pedrol diu que des de Fem Llavor tenen tot un seguit d'activitats pensades, però que també s'adapten a les necessitats del centre. No fa gaire van celebrar una sessió sobre la primavera amb la cantant Heura Gaya. També va ser el punt de sortida de la caminada sota la llum de la lluna del 2021.

Futures activitats

Properament, durant aquest 2023, es plantaran més arbustos. Ja el 2024 s'espera poder posar rètols a l'espai de la Casella per explicar cadascun dels àmbits i els arbres i matolls que s'hi podran trobar. A més, també aquest any, el grup de joves té previst fer-hi un mural sobre els moixons típics de la zona. L'activitat no para!

ENTREVISTA

Xavier Franch
somcanalla@somgarrigues.cat

Carme Tomàs Vilafranca · Mestra a l'escola d'educació especial de Talma

"A l'escola d'educació especial donem eines i suports per poder tirar endavant"

X> Com vas començar a treballar a l'escola d'educació especial de Talma?
C> Al principi, aquest món jo el desconeixia. Una persona em va dir si volia treballar a Talma. Ho vaig provar i em va agradar. Em va agradar tant, tant, tant que durant 42 anys he exercit la professió de mestra. I estic encantadíssima.

X> De vegades, no coneixem prou les persones amb discapacitat i tota la feina que es fa a les entitats. Llavors, quan tu hi vas començar, encara era més així?
C> Sí, les associacions de pares i mares van començar cap al 1978. Veient què hi havia al voltant, van voler crear una escola per a ells. Jo pensava: a veure què em trobaré. Era una cosa molt nova, però de seguida vaig connectar amb ells. Tots eren molt carinyosos. Això és el que m'ha portat a estar-hi fins ara.

X> Com ha canviat l'educació i l'atenció que es dona als infants i joves?
C> Quan vaig començar jo, hi havia bastants nois adolescents i la mirada estava centrada en la part laboral, es promocionava el treball. Després, quan el departament d'Ensenyament va donar permís per crear l'escola, ja ens vam posar molt més amb la part acadèmica.

X> Com d'important va ser que es reconegués el seu dret a l'educació?
C> Al començament, aquesta canalla i aquests joves estaven a casa o en un centre si alguna família no podia tenir-los a casa. Amb l'escola d'educació especial hi va haver una obertura. Podien aprendre, viure la vida, realitzar activitats que mai abans havien pogut fer. Va representar i continua sent una gran obertura.

X> Com és l'escola d'educació especial?
C> Som una escola amb una classe que té vuit alumnes. Quan vaig començar, hi havia alumnes dels 3 als 21 anys, i el tracte era més assistencial. Després, vam anar canviant perquè la part educativa és fonamental. Treballem totes les competències, com l'escola ordinària: fem matemàtiques, llenguatge, coneixement del medi, plàstica, esport, estimulació... Donem eines i suports per poder tirar endavant.

X> La diferència són els suports addicionals que doneu als alumnes?
C> Els donem les eines que necessiten adequades a cadascú, perquè tots són diferents. Hi ha una diversitat, tant d'edats, com pel que fa a la discapacitat que puguin tenir. Cadascú rep el que li toca.

X> Continueu tenint infants i joves de 3 a 21 anys a l'escola?
C> A partir del 2010 hi va haver un canvi. Van entrar en funcionament les aules per afavorir la inclusió que hi ha a les escoles i els instituts. Abans es deien USEE i ara SIEI. També hi ha mestres i suports especialitzats. Al centre d'educació especial ve gent dels 16 als 21 anys que ho necessita.

X> Els últims anys hi ha hagut una mica de debat sobre la inclusió a les escoles i el paper de l'educació especial.
C> Voldria deixar clar que les escoles d'educació especial són escoles inclusives. Que no segregen, sinó que és un espai on els joves estan superfeliços i se'ls dona totes les eines que els calen.

X> Creus que la teva feina necessita que hi hagi vocació? Que la gent hi cregui?
C> Total. I penso que a les persones que estimen el que fan i els agrada el que fan tot els ha de sortir bé.

X> Què faràs ara que et jubiles?
C> Encara em vaig trobant amb ells. Avui hem anat a veure els Bombers! Hi vaig perquè ens trobem a faltar, però ara s'ha de donar pas. Ara em dedicaré a viure.

Les Borges Blanques, 1958. Va estudiar Magisteri a Lleida i, tot just acabar, mentre feia el curs de Pedagogia Terapèutica, va començar a treballar per l'entitat social Apromi, actualment coneguda com a Talma, amb seu a Juneda. Durant els últims 42 ha fet de mestra a l'escola d'educació especial de Talma, amb infants i joves amb discapacitat intel·lectual. Ha viscut els canvis en la forma d'educar i acompanyar els infants i joves amb necessitats educatives especials i per tot això reivindica el paper de les escoles d'educació especial.

9 PLANTES DE REGENERACIÓ NOVES.

L'AIGUA NO CAU DEL CEL

El canvi climàtic provoca l'absència de pluja i períodes de sequera que seran cada cop més freqüents al nostre país. Això significa que hem de gestionar l'aigua millor que mai.

El Govern de Catalunya impulsarà la inversió de més de 2.400 milions d'euros en el Pla de gestió de l'aigua per augmentar-ne la producció, duplicar-ne la capacitat de la dessalinització i la regeneració, i modernitzar l'eficiència del regadiu.

Estalviar-ne és cosa de tothom.

sequera.gencat.cat

Generalitat de Catalunya

Per la sostenibilitat, sempre endavant

Escola Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés

Treballem la robòtica a la nostra escola

Des dels més petits fins als més grans, tots practiquem la robòtica. Aquest treball que fem en grup o en parelles ens enriqueix molt.

Alumnes concentrats mentre fan un taller de robòtica.

Avui us volem parlar de les sessions de robòtica que fem a l'escola, ja que és una activitat amb la qual aprenem i alhora ens divertim.

En primer lloc, us volem dir que a l'escola fem una hora a la setmana de robòtica, des de ja fa uns quants cursos. Aquesta sessió destinada a la robòtica la fem tant els grans com els petits.

A la classe de quart, cinquè i sisè, al primer trimestre vam començar a fer Scratch. És una aplicació per aprendre a crear jocs i a programar. A més a més, també vam fer Code, que és una altra aplicació online en què també aprenem a programar. Així mateix, vam fer uns jocs de pensament computacional. En aquests jocs no fèiem anar ordinador ni tecnologia, però ens servien per practicar amb la programació.

En segon lloc, us parlarem del segon trimestre. Vam afegir quatre activitats que eren dos Legos que es diuen Spike i vam continuar ampliant activitats amb el Code i l'Edison, que és un petit robot amb sensors que programes a l'ordinador i després fa el que li manes, picant amb les mans, llegint un codi de barres... i també reprodueix els sons que hi fiques.

Amb aquestes activitats ens ho passem molt bé, resolem reptes i treballem en equip

Lego i la robòtica

Per acabar, al tercer trimestre hem estat practicant amb uns altres Legos que es diuen WeDo 2.0. Primer crees diferents figures amb les peces de Lego i després es programen i fan diferents moviments, com per exemple moure coses, desplaçar-se de pressa o a poc a poc, regular la capacitat d'aigua, reciclar la brossa... També hem practicat amb el Makey Makey.

Escola ELS AUBIS
ZER Riu Set

Escola Els Aubis de l'Albi

Les activitats que més ens agraden!

Treballem amb els llibres però també fem experiments i racons en algunes àrees.

Collage d'algunes de les activitats que es fan a l'escola.

Animeu-vos a fer experiments, us sorprendreu!

Voleu fer-ho a casa?

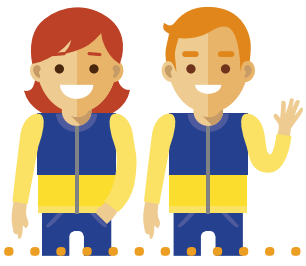
Per fer aquest experiment necessiteu bicarbonat, una ampolla buida, globus i el vinagre. Poseu el bicarbonat dins del globus. Ompliu mitja botella de vinagre. Seguidament poseu el globus al coll de la botella primer en horitzontal. Ara poseu dret el globus i...Observeu què passa!!

A l'escola Els Aubis aprenem a fer moltes coses diferents i les fem de moltes maneres. Hi ha dies que fem servir els llibres. D'altres vegades fem racons de matemàtiques, on practiquem amb les taules de multiplicar, juguem a jocs de taula, tenim una botiga i un supermercat. A més a més, hi ha dies que a llengua també fem racons. Juguem a jocs de comprensió com el "Linx de llegir", anem a l'ordinador a escoltar històries i després contestem unes preguntes, tirem uns daus i ens inventem històries que anem escrivint i juguem a jocs de taula per practicar l'expressió oral.

A principi de curs, quan encara estàvem aprenent a llegir i escriure, en fèiem uns altres (la pissarra màgica, les lletres juganeres...). Ara ja en sabem molt i aquests jocs els hem deixat als alumnes d'infantil. A música juguem al Memory dels instruments, al Twister i a l'UNO musicals... Ens agraden molt tots els racons que fem a l'escola!

Aquest trimestre també estem fent experiments, som uns grans científics i científiques. Fins i tot ens vam fabricar unes ulleres per poder observar bé tots els experiments que fem. Per exemple, hem fet una pluja de colors, l'aigua viatgera, l'inflador, els líquids trapelles, el globus màgic, l'aire que no se'n va mai... Amb tots aquests experiments ens convertim en persones curioses, investigadores, observadores... I, sobretot, ens divertim molt!

Escola La Dula d'Alcanó

Un incendi inesperat al nostre poble, Alcanó

A Alcanó el passat dia 9 de maig va haver-hi un incendi que ens va impactar molt a tots.

El foc descontrolat pot fer molt mal en molt poc temps. I si avisem el més ràpidament possible l'extensió del foc es pot aturar abans

Aquest incendi inesperat va alertar la població d'Alcanó i en molt poc temps tothom va acudir a veure el que passava i oferir la seva ajuda.
Algunes persones van acudir-hi portant galledes, ensulfatadores i altres remolcs plens d'aigua. Ens vam adonar que accidents com aquests fan que surti el millor de cada persona i junts es troba la solució més fàcil.

Fa uns quants dies al nostre poble va succeir una cosa molt inesperada.

Estàvem a l'escola tranquil·lament quan, de sobte, una mestra ens va avisar que hi havia un incendi al costat de les piscines. Tothom estava molt espantat, no sabíem el que passaria, però la mestra que ens va avisar de l'incendi va trucar a l'agutzil del nostre poble. Ell va anar a mirar què estava passant i, quan va veure que s'estava cremant l'ordi, va trucar als bombers. Al cap d'una estona van venir tres dotacions de bombers i una avioneta i van començar a apagar el foc. L'avioneta va portar aigua amb un cubell tot ple i la va tirar damunt de la zona en què hi havia el foc i els bombers l'apagaven amb les mànegues del seu camió. Tots nosaltres ens ho miràvem inquiets i expectants al que podria passar. Quan els bombers havien estabilitzat l'incendi i apagat el foc, a nosaltres ens van agafar moltes ganes d'anar a veure com havia quedat tot.

Mirant com treballen els bombers.

Més tard ens vam assabentar que s'havien cremat 2 hectàrees. Aviat està dit, i va succeir en molt poc temps. Això ens va fer pensar en el mal que pot fer un incendi en qüestió de minuts. A més, el poc vent que feia va accelerar la crema.

Veiem que és clau conscienciar-nos que quan anem al tros o als espais naturals que ens envolten són molt importants les decisions que prenem. Per exemple, si tirem escombraries i després algú llença una cigarreta encesa, això pot ser l'inici d'un nou incendi.

Escola d'Alfés

Missió Espacial Residu Zero a l'escola

L'alumnat de l'escola d'Alfés té jocs nous per jugar i aprendre relacionats amb la gestió dels residus i el reciclatge.

Diferents dinàmiques i jocs de la missió per reduir els residus.

El dimecres dia 17 de maig vam provar els jocs nous de Missió Espacial Residu Zero, "Un viatge galàctic a l'univers del residu", un recurs educatiu que vam rebre de l'Agència de Residus de Catalunya. Dins de la caixa hi havia tres jocs de cartes: Connecta els residus, Memòria de marcià i el joc de cartes Zero. També hi havia un tauler similar al de l'oca, però les caselles eren diferents: eren residus. L'últim joc era com el Twister però modificat, ja que tenia dos daus i una catifa amb residus i contenidors. Cada color representava un contenidor (groc, blau, verd, taronja, marró) i, a més a més, la deixalleria.

En grups vam anar provant cadascun dels jocs. Cada grup anava canviant de joc cada quinze minuts aproximadament. Tots els jocs ens van agradar molt! Ara hi jugarem a les estones d'esbarjo i també ensenyarem als més petits de l'escola com s'hi juga.

Ens ho vam passar molt bé descobrint els cinc jocs

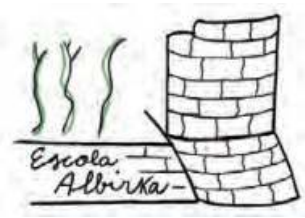
SomCanalla, t'esperem el proper curs !!!

La revista *SomCanalla* és un recurs educatiu, actual, viu i proper. Descobrir notícies del nostre territori ens ha permès complementar propostes de treball o engegar-les.

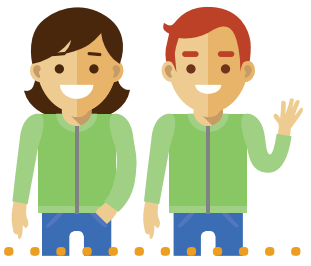
Per exemple, ha estat fantàstic saber més sobre el parc eòlic de Llardecans!!! Una bonica manera de crear proximitat i coneixença. Gràcies *SomCanalla*!!!

La Supernit de les Biblioteques

Les biblioteques de l'Albagés, d'Arbeca, de Castelldans, de Cervià de les Garrigues, de la Granadella i de Vinaixa van acollir el 19 de maig la tercera edició de la Supernit de les Biblioteques, en què els personatges del canal SX3 Tító, John C. i els de Fa la la van conversar, cantar i ballar a través d'una pantalla amb els nens i nenes. A Catalunya, l'activitat va comptar amb la col·laboració de més de 200 biblioteques i 11.000 infants. FOTO: Xavi Minguella

Escola Albirka d'Arbeca

Un Sant Jordi intergeneracional a l'Escola Albirka

L' alumnat de 6è de Primària i la colla Sardanista Arbeca Nostra ballen sardanes plegats.

L' alumnat de 6è de l'escola Albirka participa en el programa Saltem i Ballem, una proposta didàctica basada en un aprenentatge significatiu, inclusiu i competencial que té com a objectiu introduir la sardana a les escoles com a eina pedagògica i cultural.

L'Adela Perelló Aldomà és qui ensenya a ballar sardanes a l'alumnat i també és membre de la colla sardanista Arbeca Nostra, formada per un grup de dones, algunes de les quals són padrines d'alumnes de sisè.

Un dels actes escolars de la diada de Sant Jordi va ser realitzar una gran ballada de sardanes amb la presència de la colla sardanista local, un acte obert a les famílies que tots i totes vam gaudir força.

Primerament, van ballar una sardana l'alumnat de 6è; a continuació, la colla Arbeca Nostra va ballar-ne dues més, entre les quals una sardana que van recuperar que no es ballava des de feia molts anys. Tot seguit, van ballar conjuntament alumnes i la colla sardanista Arbeca Nostra; després, vam ballar conjuntament tot l'alumnat de l'escola i, per acabar, com no podia ser d'altra manera, vam ballar una sardana de germanor amb la participació de tothom. Una jornada molt festiva i bonica per als petits i els grans.

Vam ballar una sardana amb la cançó Coti x Coti del grup The Tyets

Vam ballar una sardana amb la cançó *Coti x Coti* del grup The Tyets.

Els alumnes diuen...

Com cada any a l'escola ve una senyora del poble que sap ballar sardanes i n'ensenya a ballar a l'alumnat de sisè.
La sardana es un ball tradicional de Catalunya que no només ens va servir per aprendre una dansa, sinó que també va unir dues generacions.

L'encarregada d'ensenyar-nos sardanes va tenir una mica de feina, no li vam posar fàcil, ara no sé com s'ho va fer però al final ho va aconseguir.
El més bonic va ser quan tota l'escola i les padrines vam fer una rotllana molt gran i vam ballar una sardana amb la cançó de *Coti x Coti.*

Escola Els Set Focs de Bellaguarda

Celebrem la Diada de Sant Jordi a la ZER Elaia

El 21 d'abril, tot l'alumnat de la ZER ens vam trobar a Bellaguarda per celebrar conjuntament la diada de Sant Jordi i lliurar els premis del 5è certamen literari.

La festa de Sant Jordi ens ofereix una gran oportunitat per fomentar la lectura, l'escriptura i l'apreciació de la cultura i tradicions catalanes entre el nostre alumnat. És aquest un dels motius pels quals creiem que aquesta diada mereix una celebració conjunta.

Durant el matí, l'alumnat de la ZER va realitzar dos activitats relacionades amb la literatura i la creativitat: gaudir de la màgia dels contes amb la Mertxe de la llibreria Genet Blau de Lleida i fer volar la imaginació per elaborar un punt de llibre utilitzant una carxofa i pintura vermella, entre altres elements.

Seguidament, es va fer el lliurament de premis de les diferents categories del 5è Certamen Literari de la ZER, en el qual participava tot l'alumnat de les escoles: els d'educació infantil amb un dibuix de Sant Jordi i la resta amb un poema de temàtica lliure. Per acabar l'acte, vam poder riure i animar-nos amb Carles Show.

A la tarda, la jornada va continuar amb una gimcana. Tocava descobrir jugant i aconseguir els escuts dels sis regnes que formaven l'estendard del grup. Entre les proves que havien de passar hi havia un sudoku i un *memory* gegant, el joc d'atrapar el drac, un taller d'endevinalles en anglès sobre Sant Jordi i endevinar contes amb mímica.

Animar a la lectura i l'escriptura a l'aula i aconseguir encomanar la passió per llegir i escriure té múltiples beneficis i potencialitats

Diferents moments de la jornada de Sant Jordi.

Concurs literari de la ZER

Afavorir l'escriptura ajuda els infants a desenvolupar, entre altres aspectes: la creativitat, la imaginació, la capacitat per expressar-se mitjançant les paraules, el pensament crític... i, de forma indirecta, també estan agafant el costum de llegir. Alhora, milloren la comprensió lectora i les competències associades a la lectura i l'escriptura.

Aquest és un dels motius pels quals el curs 2018-2019 es va convocar el primer certamen literari de la ZER dedicat a la poesia il·lustrada per als alumnes de primària i als dibuixos de Sant Jordi, per als d'educació infantil.

Des de llavors, cada curs ha anat creixent l'interès per millorar les creacions i també, per què no dir-ho, l'expectativa a l'hora de desvelar els guanyadors i guanyadores.

Creiem que motivar els nens i nenes a escriure és, també, una forma genial de fomentar la lectura!

Escola Joan XXIII de les Borges Blanques

Visita a la Casa Canal de Mollerussa

Anem a conèixer de primera mà la història de la creació del Canal d'Urgell.

El passat 31 de març, els i les alumnes de cicle mitjà vam anar a visitar la Casa Canal de Mollerussa. Aquesta sortida és una de les activitats del projecte sobre l'aigua que estem treballant durant el curs.

Va ser una visita molt interessant i una gran experiència per a tothom

Quan vam pensar què volíem conèixer sobre l'aigua, una de les idees va ser saber d'on venia l'aigua que utilitzem a les Borges Blanques. A partir d'aquesta inquietud sorgida dels nens/es, vam començar a investigar una mica: quines són les fonts d'aigua que tenim al nostre entorn? Quins rius o vies d'aigua passen pel terme?

I la resposta majoritària de tot l'alumnat va ser: el Canal d'Urgell.

El Canal és un element clau del nostre paisatge, les banquetes recorren el nostre territori i marquen els recorreguts del Canal Principal i la Quarta Séquia Principal.

No només ens ofereix l'aigua per a totes les nostres necessitats, sinó que, a més, ha esdevingut, des de fa generacions, un espai lúdic i ombrívol que pot gaudir tota la família passejant o en bicicleta.

La visita a la Casa Canal ens va aportar les respostes a les preguntes i inquietuds que ens havien anat sorgint durant el transcurs del projecte: origen de l'aigua del canal, recorregut, quan i com es va construir, els canvis més significatius, la transformació del paisatge de la nostra terra i els projectes de futur.

La visita es va completar amb una simbiosi entre ciència i màgia que ens va oferir el Mag Òscar de la Torre i que va captar l'atenció i l'interès de petits i grans.

Una visita molt interessant i una gran experiència.

Escola Mare de Déu de Montserrat de les Borges

Tècniques d'estudi per ser més eficients

Escoltar els professionals de l'àmbit i aprendre del que ens proposen ens ajuda a conèixer millor com funciona el cervell i aplicar-ho a l'aula.

Per tots és conegut que la societat canvia constantment, i amb ella canviem les persones i la nostra forma de pensar i relacionar-nos amb el medi que ens envolta.

El món no para, els cervells dels nens i nenes varien i no ens queda una altra que adaptar-nos i escoltar aquells que realment en saben del seu funcionament.

El mateix passa amb les metodologies que apliquem a l'aula. Si més no, tenint en compte que ha quedat demostrat que moltes estratègies utilitzades anteriorment, com pot ser el cas de la memorització i soltar-ho en una prova escrita, no tenen una utilitat pràctica, considerem que resulta molt interessant seguir la següent dita: "Si podem veure que un coneixement no perdura en el temps, i per tant el cervell actual dels nens i nenes no aprèn com s'ha ensenyat sempre, per què no ensenyem com sabem que aprendrà el cervell?"

Per aquest mateix motiu, a l'escola promovem el treball de les tècniques d'estudi més potents actualment en el món de l'ensenyament/aprenentatge, com els

Dos alumnes treballant amb una tauleta.

mapes conceptuals, el mètode Cornell, o el mètode Pomodoro, entre d'altres, que resulten una eina molt útil per treballar l'evocació.

I és que aquest terme, l'evocació, no significa res més que recuperar un coneixement que s'havia gairebé "esborrat" de la nostra memòria per consolidar-ne molt més l'aprenentatge.

Per aquest motiu, amb els nens i nenes realitzem esquemes i mapes conceptuals que ens permeten recuperar la informació d'una manera molt més ordenada, o duem a terme flaschards d'estudi en les quals la informació que volem interioritzar queda tapada fins que responem a la pregunta que se'ns planteja. Seguidament, en el cas d'haver-ho encertat, ho guardem a l'espai de les respostes correctes, que no es tornaran a utilitzar fins al cap d'una setmana, i si hem errat, les guardem a l'espai de les respostes errades, que es tornaran a treballar l'endemà.

Aquestes eines ens permeten assegurar que l'alumnat pot arribar a consolidar molt millor aquests continguts i gaudir aprenent a base de reptes.

Aprendre jugant

No oblidem que el cervell és social i li agrada divertir-se, i que aprendre jugant i a base de reptes, entre d'altres estratègies, acostuma a resultar una eina molt útil per consolidar els aprenentatges de l'alumnat. A la vegada, però, també necessita moments de descans, doncs no se li pot demanar més del que ens pot donar.

Escola Vallmajor de Bovera

Descobrim el cervell gràcies als científics de l'IBEC

Ens visiten els científics per ensenyar-nos el funcionament i les parts del cervell.

Els alumnes mirant amb el microscopi com és el cervell.

El dia de l'agrupament ens vam reunir tots els nens i nenes de la ZER Elaia (escola Set Focs de Bellaguarda, escola de la Granadella i escola Vallmajor de Bovera) a l'escola de la Granadella per realitzar unes activitats sobre ciència. Ens ho vam passar molt bé amb els científics de l'IBEC (Institut de Bioenginyeria de Catalunya), amb els quals ja vam poder fer molts descobriments el curs passat i a qui vam anar a veure l'any passat a l'Institut. Però aquest curs han volgut venir a l'escola i així poder gaudir tots, tant grans com petits.

Ens va impactar molt poder veure i tocar un cervell de veritat amb les nostres mans

Aquests científics van intentar ensenyar-nos com funciona el cervell, com són les neurones i com es relacionen entre si, com arriba la informació dels sentits al cervell i quins problemes poden haver-hi, etc. Amb ells vam poder jugar a relacionar els sentits amb el seu òrgan, ens van explicar i vam observar com era un cervell i les neurones, vam poder veure i tocar un cervell de xai, vam fer un circuit elèctric per comprovar com passa la informació des dels òrgans dels sentits fins al cervell, vam olorar llimona i cafè i vam comprovar com arriba la informació i, al microscopi, vam poder observar una neurona, les seves connexions i també dos cervells de ratolí, un dels quals amb càncer.

Tant grans com petits ens vam sentir tots uns científics. No ens podíem creure com era possible que el cervell pogués tenir tanta informació. A alguns nens i nenes els va impressionar veure de tan a prop un cervell; l'olor era tan forta que no podien suportar-la. A molts de nosaltres ens ha encuriosit tant que de grans voldrem ser com aquests joves per poder ajudar a curar malalties i poder entendre'ns millor i com actuem. Estem molt contents d'haver pogut passar una estona amb uns científics de veritat.

Una estona molt entretinguda i divertida

Va ser molt interessant poder veure un cervell amb càncer i moltes altres coses. Estem molt agraïts per la visita i esperem que tornin algun dia per seguir aprenent sobre com podem entendre tot allò que percebem pels sentits. Han estat unes persones molt interessants amb qui hem passat una estona molt entretinguda i divertida per recordar sempre.

Escola Timorell de Castelldans

La ZER Vall de l'Aranyó visita Vilanova de Prades

Cicle Mitjà i Superior hi han anat de colònies. Infantil i Cicle Inicial, d'excursió.

Dins de la programació d'activitats del curs trobem, entre d'altres, les sortides i colònies que ens ajuden a conèixer el nostre entorn proper i no tan proper i relacionar-nos amb els nostres companys i companyes de la ZER.

Ens agraden molt aquests moments en què sortim de les escoles i treballem de manera diferent de com ho fem a l'aula. Si a més a més ens hem de quedar a dormir perquè anem de colònies, l'experiència ja és la bomba!

Els dies 25 i 26 de maig els nens i nenes de Cicle Mitjà i Superior de la ZER han anat de colònies a Vilanova de Prades i han aprofitat per conèixer aquest entorn proper als nostres pobles i han treballat l'orientació; també han fet un taller de reciclatge de paper. Han estat uns dies per crear vincles amb els nostres companys i companyes i per atresorar records que conservaran per molt de temps.

El divendres 26, els petits de la ZER ens hem retrobat amb els grans i hem fet una sortida al mateix poble. Hem aprofitat el dia per conèixer les plantes aromàtiques i medicinals de la zona i hem fet una bosseta d'olor per perfumar la roba dels armaris.

Tots plegats hem aprofitat per jugar i gaudir molt.

Que bé ens ho hem passat, hi volem tornar ben aviat!

Visitant el poble de Vilanova de Prades.

L'esport és bo per la salut emocional i social

Ens agrada molt sortir de les escoles, compartir moments, jocs, emocions i vivències amb els nostres companys i companyes de la ZER i visitar altres indrets. Si, a més, descobrim altres entorns, paisatges, aprenem coses, juguem, l'experiència és fantàstica i digna de recordar per sempre.

Si ens ho passem bé, ens emocionem, observem, toquem i experimentem amb l'entorn, l'aprenentatge és molt més ric i significatiu. Volem acabar l'escola amb la nostra motxilla plena de bons records. Per això sempre que se'ns dona l'oportunitat espremem al màxim cada ocasió.

Escola El Cérvol de Cervià de les Garrigues

Gust per la salut

Els infants de primària de l'escola el Cérvol de Cervià de les Garrigues vam realitzar una activitat del programa escolar de fruites, hortalisses i llet.

Abans de dur a terme l'activitat, a càrrec de les mestres de l'escola es va introduir el tema mitjançant un seguit d'activitats prèvies proposades pel programa per tal de treballar els principals elements que després descobririen al taller.

L'activitat que vam escollir s'anomenava *Salvem el futur amb fruites, hortalisses i llet*. Tenia l'objectiu de despertar la curiositat i capacitat sensorial amb l'ajuda de la doctora Pomera, una científica que va arribar des del futur

En el taller, la doctora ens va fer arribar un vídeo on vam poder veure com vivien al futur: les barretes tenien el mateix sabor, moltes tasques les realitzaven robots, no feien exercici físic... Vam fer un debat, ens va impactar molt! Per finalitzar, vam fer una tasca individual en què vam haver de classificar aliments que menjàvem i vam fer una posada en comú.

Durant el taller, se'ls proposa utilitzar tots els sentits per descobrir nous gustos i maneres de percebre tot allò que els envolta.

La visita de la doctora ens va agradar molt i teníem molta curiositat! Quan va arribar, ens va fer moltes preguntes sobre la nostra alimentació. Després, ens va donar una taula i diferents aliments (llet, poma i pastanaga). Havíem de tastar l'aliment i dirne les característiques: líquid o sòlid, humit o sec, el seu sabor, quin color tenia, textura... Quan vam acabar, ens vam ficar en rotllana al voltant d'un mapa del món i la doctora ens ensenyava diferents fruites i hortalisses i les vam anar col·locant segons on es cultivaven. Finalment, ens va fer una petita reflexió sobre el consum de producte de proximitat i les conseqüències que pot tenir en el nostre planeta.

En rotllana al voltant d'un mapa mundial per parlar sobre l'origen de les fruites.

Ajuntament de Torregrossa
Regidoria d'educació

L'escola la Bassa estrena rocòdrom a la paret exterior del gimnàs . Un complement més que se suma al projecte pati, un projecte que implica AFA, escola i Ajuntament :

ESCOLA LA BASSA!!

TORREGROSSA

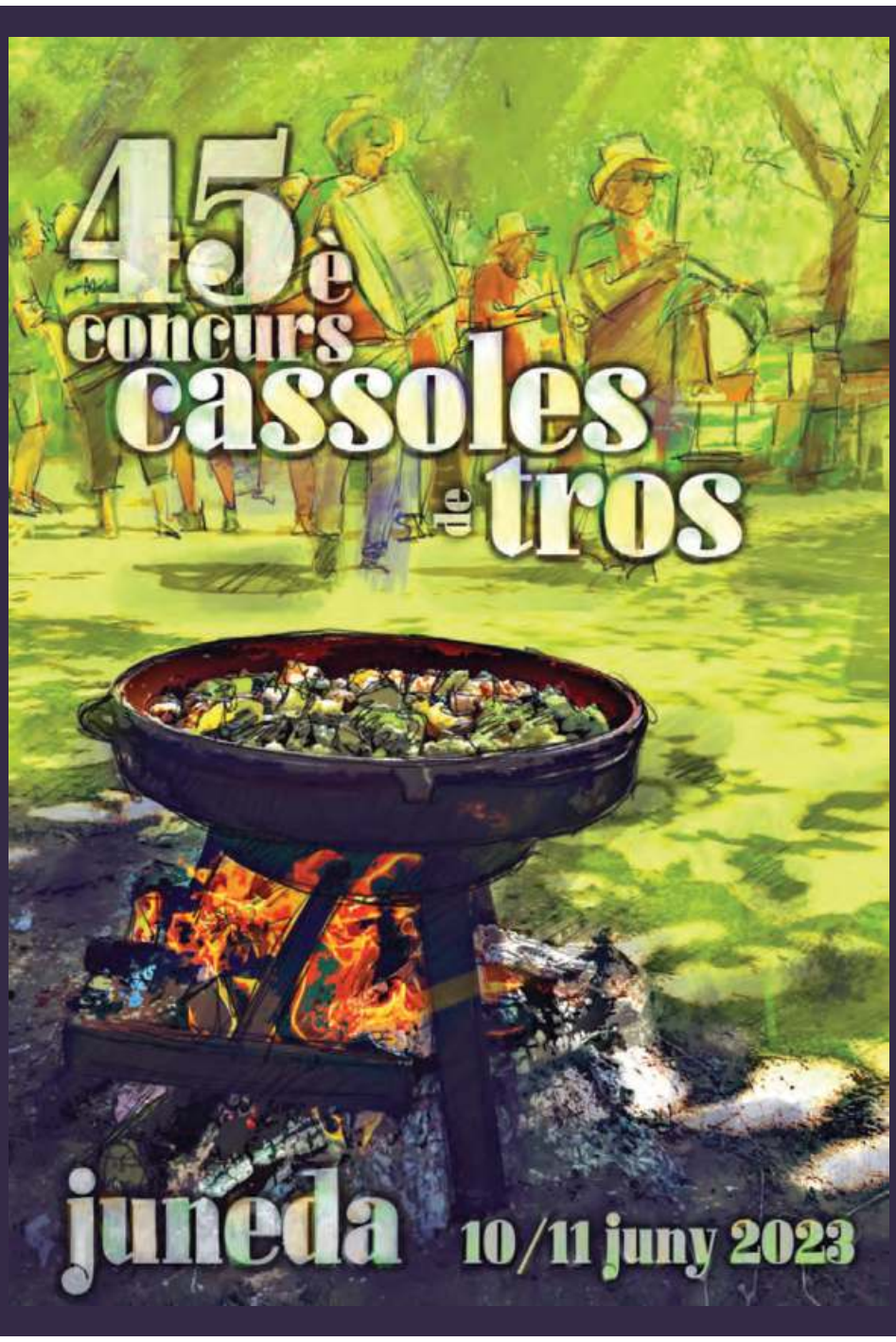
Fomentem l'esport educatiu!!.

LES CLASSIFICACIONS DE TOTS ELS EQUIPS DE LA COMARCA, SETMANALMENT A

www.somesports.net

Nou, 2 2a planta · 25400 Les Borges Blanques · Tel. 973 14 24 20
www.somgarrigues.cat wwww.somesports.net
facebook.com/somgarrigues *@somgarrigues* *@somgarrigues*

Activitats per a infants

DISSABTE 10 DE JUNY

11 h (Salt Desfet del Parc de la Banqueta)

Històries de Bosc

Espectacle de la companyia Sàndal Produccions.
En col·laboració amb la BANQUETA XICS.

DIUMENGE 11 DE JUNY

11.30 h Cursa de Caragols

Volem saber quin és el caragol més ràpid.

12 h (Salt Desfet del Parc de la Banqueta)

Pell de gallina

Concert animació infantil amb el grup SAC Espectacles.

AJUNTAMENT DE JUNEDA

Escola Porcel de l'Espluga Calba

La trobada dels artistes, una sortida de la ZER Pedrera

La ZER es va trobar a l'abril a l'Espluga Calba per celebrar Sant Jordi i la cloenda del projecte medieval.

Els alumnes de la Zer amb el pallasso Biel.

Lo Biel pallasso visita la ZER Pedrera com a joglar i guia del castell!

El passat 21 d'abril, tot l'alumnat i professorat de la ZER Pedrera ens vam reunir al poble de l'Espluga Calba per concloure el projecte de l'època medieval amb una gran festa i moltes activitats relacionades amb l'edat mitjana. Una va ser la fantàstica sorpresa que ens vam trobar quan vam arribar al castell; allí ens esperava un joglar (caracteritzat per lo Biel Pallasso), que ens va fer una visita teatralitzada al castell. Ben posat en el paper, ens explicava les històries que mig amagaven les parets i habitacions del castell, així com el transcórrer del dia a dia en aquells temps. A banda de les aventures dels nostres avantpassats, també vam descobrir el sac de gemecs, un instrument tradicional català que amb cançons i balls ens va amenitzar tota la vetllada.

Aprofitant la trobada, vam treballar elements de Sant Jordi i vam poder celebrar la diada plegats. Els més petits es van agrupar per jugar conjuntament amb jocs de taula i també compartir espai en el joc simbòlic i lliure, i per la seva banda, els més grans van elaborar i dissenyar un acròstic amb les inicials de Sant Jordi.

Per posar fi a la trobada dels artistes es va disfrutar d'una gimcana cooperativa i multinivell amb tot l'alumnat de la ZER. L'activitat consistia a, mitjançant una pista, arribar a diferents localitzacions emblemàtiques del poble on hi havia un fragment d'un poema de Sant Jordi. L'etapa final de la gimcana es va dur a terme a l'escola amb la lectura en veu alta dels poemes de Sant Jordi per part de l'alumnat.

Presentem als companys el castell de l'Espluga Calba

La passada trobada dels artistes ens va servir per concloure el projecte de ZER de l'edat mitjana i presentar a la resta de companys el monument emblemàtic, el castell de l'Espluga Calba, que hem treballat dins el projecte "Apadrinem el nostre patrimoni".

Escola de la Granadella

Tallers musicals: ens divertim amb la música

Ens divertim i coneixem el compositor Rossini a través de la seva música.

Aquest curs, els alumnes de la ZER Elaia participem en el projecte educatiu «Liceu aprèn», on hem tingut l'oportunitat d'assistir al Gran Teatre del Liceu a Barcelona per gaudir de l'òpera *La cuina de Rossini*.

Durant les sessions de música hem descobert qui era aquest compositor anomenat Rossini, un desconegut per a tots nosaltres, i el seu estil musical: l'òpera, que hem escoltat a través d'algunes de les seves audicions més conegudes.

Ens divertim a través de la dansa i les audicions de Rossini

Per finalitzar el projecte, hem tingut la sort de poder gaudir d'uns tallers musicals a les nostres respectives escoles (la Granadella, Els Set Focs i Vallmajor), on tots i totes hem posat en pràctica diferents aspectes musicals amb l'ajuda d'unes expertes en música i dansa vingudes des del mateix Liceu.

Algunes de les activitats realitzades eren de moviment corporal, en què escoltant alguns dels fragments musicals del mateix compositor, hem deixat el nostre cos en llibertat per expressar-nos, així com organitzar una petita coreografia grupal.

D'altres estaven relacionades amb la descoberta musical d'instruments, en què hem creat un petit fragment.

L'experiència de tota aquesta aventura musical ens ha agradat molt!

Dos dels tallers de música amb persones vingudes del Liceu.

Els tallers musicals

Els tallers musicals garanteixen l'oportunitat perquè tots els infants puguin gaudir d'un contacte directe amb experts en música i dansa.
Aquestes activitats permeten una introducció en el món musical i fomentar el seu interès en el desenvolupament de l'oïda musical, l'expressió creativa i la coordinació motriu.
Totes les activitats plantejades promouen el treball cooperatiu envers la música tot a través del joc i de forma vivencial, de descoberta i en què gaudir és la premissa principal.

Escola L'Espígol de Juncosa de les Garrigues

Ens ho passem bé al taller de l'hort

Les situacions d'aprenentatge relacionades amb l'entorn més proper ajuden a tenir cura, estimar i entendre els nostres espais naturals.

Aquest curs hem estat treballant diferents tallers a l'escola, com són el taller d'escriptura, taller de matemàtiques, English Corners i el taller de l'hort. Aquests ens permeten concretar i seqüenciar els sabers de cada cicle a la vegada que es desenvolupen propostes més lúdiques per reforçar i aplicar els continguts treballats a l'aula. En aquests tallers es busca crear escenaris més propers a la realitat dels nens i nenes, i també volem que sigui el màxim contextualitzat possible a l'hora de plantejar aquests reptes o problemes.

En aquest taller hem proposat diferents situacions i activitats bàsiques com seria tenir cura de l'hort: treure herbes no procedents, regar les plantes, col·locar els noms de les herbes remeieres, plantar patates i altres vegetals de l'hort. També hem plantejat altres activitats més complexes com va ser la construcció d'un hotel d'insectes, mitjançant materials de rebuig (paper de diari, totxanes, safates de plàstic...) i elements que vam trobar a la natura (pals, roques, palla, pedres, troncs petits, escorça...).

El paper porós permet absorbir els líquids per capil·laritat, puja l'alcohol i les altres substàncies fotosintètiques, i, en tenir diferents densitats, veiem les línies del tipus de clorofil·la i també si hi ha presència de carotens i xantofil·les

Alumnes preparant els materials per realitzar la cromatografia.

L'observació científica

Les activitats d'observació científica són, per exemple, l'**observació d'animals** trobats a l'hort mitjançant una lupa binocular i fer un registre en una fitxa d'observació. També l'elaboració d'una **cromatografia de la clorofil·la** observar de manera gràfica quins elements fotosintètics podem trobar en les fulles. Ajuda a relacionar l'estudiat de la cèl·lula on veiem els elements encarregats de fer la fotosíntesi en les plantes.

Cromatografia és composta per *chroma* (que vol dir color) i *grápho* (que vol dir escriure, registrar): «escriptura del color». Vam separar pigments que es troben a les fulles, dintre dels cloroplasts, mitjançant tres procediments: mecànic, primer vam tallar i picar les fulles en un morter; químic, després vam posar-ho en un got amb alcohol de 90°, i tèrmic, ja que finalment vam escalfar aquesta barreja al bany maria uns 30 minuts.

Escola Manuel Ortiz i Castelló de Juneda

Setmana cultural: cuinem cantant

Del 15 al 18 de maig tots els i les alumnes de l'escola celebrem la setmana cultural.

La setmana cultural ha estat una fantàstica manera de tancar el projecte "Cuinem cantant", que es va iniciar el primer trimestre i s'ha anat desenvolupament fins al mes de maig. Una experiència que ha reunit els ingredients necessaris per obtenir èxit: motivació, creativitat, experimentació, moviment i emoció en estat pur.

L'alumnat de l'escola Manuel Ortiz i Castelló celebra la setmana cultural relacionada amb el projecte d'escola "Cuinem cantant", una idea que neix de la proposta educativa del Liceu "La cuina de Rossini".

Giacomo Rossini fou un gran compositor i també un gran amant de la cuina. La seva música i la seva passió per la bona taula s'uneixen en aquest projecte sobre òpera i menjar saludable.

Així doncs, els infants d'educació infantil han dut a terme diverses activitats relacionades amb la cuina i la música, com ara:

- Esmorzar musical a l'aire lliure envoltats de natura i escoltant òpera.
- Demostració culinària per part del xef d'un restaurant. Un pare de l'escola ha ensenyat a fer creps dolces.
- Visita al forn de pa del poble.
- Taller musical dirigit per professionals del Liceu on es treballa l'expressió corporal a través de l'òpera.
- Taller de cuina elaborant un esmorzar saludable.

Ens encanta fer activitats tan divertides i engrescadores!

Alumnes fent tallers de música i cuina.

Escola Arc d'Adà de Llardecans

Fem una visita a la depuradora del poble

Els alumnes de l'escola Arc d'Adà vam fer una visita a l'estació depuradora d'aigües residuals.

Foto de família davant la depuradora.

El passat 5 de maig vam anar a conèixer l'estació Depuradora d'Aigües Residuals que tenim al nostre poble. Hi vam anar caminant durant uns 10 minuts, ja que la depuradora es troba molt a prop de la nostra escola. Allí ens esperava el Ferran, el responsable de tenir-ho tot en bon funcionament.

Primer ens va ensenyar i explicar les funcions que realitza a la seva feina, el funcionament de la bomba de bombeig, la revisió de les instal·lacions...

Tot seguit vam poder observar les tres grans basses. El Ferran ens va explicar que l'aigua es tracta per llacunatge natural sense eliminació de nutrients. Són basses on el sistema de depuració funciona per decantació. A la primera bassa es queda durant 20 dies, la segona 7 dies i a l'última 7 més. Finalment, marxa per unes canonades fins a arribar al riu.

Dues coses ens va deixar molt clares: no es pot llençar tovalloletes i altres elements pel vàter i que no ens podem banyar en una bassa. Ens va explicar coses curioses com trobar-se una serp o que va salvar dos gossets de morir ofegats, o fins i tot que ha arribat a comptar 50 ànecs a les basses.

Vam veure una mostra d'aigua de les 3 basses, era molt interessant el final

El projecte 'La màgia de l'aigua'

Durant aquest curs tots els alumnes de la nostra ZER estem duent a terme el projecte interdisciplinari anomenat "La màgia de l'aigua", realitzant tota mena d'activitats relacionades amb l'aigua i amb l'entorn proper per conèixer els serveis que tenim al nostre poble.

Escola Otogesa de Maials

La classe de cicle mitjà fa llaços d'amistat molt especials

Iniciem un projecte de correspondència amb els padrins i padrines del centre de serveis.

Alumnes i padrins, tots barrejats en una foto de família.

Enviar i rebre les cartes és un moment molt emocionant per a les dues parts

Aprenem a conviure i a formar part de la societat

El projecte combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat. Hem treballat diferents tipologies textuals i també habilitats socials com la comunicació, l'empatia i la paciència. El més important és que estem gaudint i ajudant els avis i àvies del nostre poble. Aprenem a conviure i a formar part de la societat.

Aquest curs hem iniciat un projecte compartit entre els nens i nenes de cicle mitjà de l'escola Otogesa i els padrins i padrines del centre de serveis El Tossal de Maials.

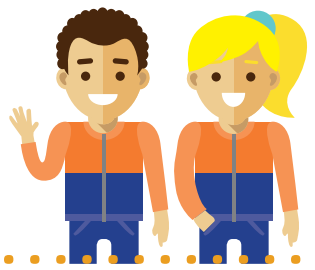
Els objectius més rellevants que ens vam proposar van ser la pràctica d'habilitats socials tan importants com el respecte cap a la gent gran, la comunicació assertiva, l'empatia i la paciència.

Per l'altra banda, els padrins i padrines han treballat i fomentat l'escriptura, la lectura i la reminiscència, que és l'acció de recordar un fet passat.

Vam iniciar el projecte formant parelles; una persona gran amb un alumne o alumna, i ningú es coneixia. Així, en les primeres cartes ens vam presentar i vam parlar dels nostres gustos i aficions. En la segona carta ja vam començar a preguntar als padrins/es per la seva joventut, com eren i que feien quan eren petits/es. Aquestes cartes van generar tanta curiositat que vam organitzar una trobada per poder-nos conèixer en persona. Vam escollir diferents jocs de taula en què petits i grans poguéssim passar una bona estona i fer petar la xerrada. Encara que tots i totes estàvem molt il·lusionats, també estàvem nerviosos per aquesta nova situació. Tothom va posar de la seva part, ens vam escoltar i respectar; va ser tot un èxit!, tant que vam organitzar una nova trobada i vam compartir una obra d'art amb els nostres "padrins/es de cartes", vam gaudir molt pintant, parlant i berenant plegats. També vam rebre la darrera carta del curs. Tots i totes coincidim que en el curs vinent continuarem, ja que estem molt contents/es amb l'experiència. Gaudim i aprenem a valorar les persones grans, al mateix temps que enfortim els vincles amb el nostre poble.

Escola l'Abat Ruera de Puiggròs

Gaudint d'un dia esportiu a l'escola Abat Ruera

Tot l'alumnat ha gaudit d'una jornada en què les protagonistes principals han estat les bicicletes.

L'esport i l'activitat física com a eix vertebrador de la jornada

El dia 11 de maig tot l'alumnat de l'escola Abat Ruera hem gaudit d'una jornada esportiva en què l'activitat física i el descobriment de l'entorn han estat els objectius principals de la jornada.

L'alumnat d'Educació Infantil ha disposat de les balance bikes del Consell Esportiu, a més de les bicicletes, tricicles i motos que cada alumne ha portat de casa. Compartir i cooperar han estat dos valors que l'alumnat més petit de l'escola ha après en aquesta jornada. El joc, el moviment i l'activitat física han estat una constant durant tot el dia.

Els alumnes d'Educació Primària han anat amb bicicleta al desaparegut poblat de les Borgetes de Salena, antic municipi que depenia de la baronia d'Arbeca. Han descobert la història de la seva església i la ubicació del llogaret a la línia temporal.

Han aplicat conceptes treballats prèviament a l'aula de la realitat de l'entorn més proper.

Molt a prop de les Borgetes de Salena una parella de cigonyes han fet el seu niu i tot l'alumnat ha pogut gaudir de la seva presència i ha vist com estaven cuidant els ous. Ha estat una experiència única!

Excursió fins al despoblat de les Borgetes de Salena.

L'esport és bo per la salut emocional i social

Estudis recents han demostrat que l'esport no solament ajuda la salut física sinó també l'emocional i social. L'activitat física desenvolupa valors personals i socials com el respecte, l'autocontrol, l'autoestima, l'empatia, l'esforç, l'autonomia, la cooperació, l'ajuda als altres, els hàbits saludables o el lideratge. Tots aquests valors són importants per al desenvolupament integral dels infants. Per aquest motiu des de l'escola Abat Ruera potenciem activitats com la Jornada Esportiva.

Escola La Roca de Sarroca de Lleida

La ZER L'Eral d'immersió lingüística a Lleó!

Del 21 al 27 de maig els i les alumnes de 6è de la ZER L'Eral i de la ZER L'Oliver vam anar a Lleó a fer una immersió lingüística.

El passat dissabte 21 de maig els nens i les nenes de sisè de la ZER L'Eral i la ZER L'Oliver vam agafar un tren amb destinació a Lleó. En teníem moltíssimes ganes!

Un cop allà vam haver d'agafar un autocar per tal d'anar a la casa de colònies situada a Robledo de Fenar.

Allà vam conviure amb professors natius que només ens parlaven en anglès.

Durant el dia fèiem classes sobre cultura, danses, cançons i jocs de països de parla anglesa.

A més a més també hi havia alumnes d'una escola de Sevilla, i amb ells vam realitzar gran part de les activitats com ara la realització i gravació d'una pel·lícula.

El dimecres vam visitar la ciutat de Lleó.

El dimecres 24 vam visitar la ciutat de Lleó. Vam entrar dins de la catedral, vam passejar pels carrers fent alguna compra, i finalment vam visitar el museu de Col·leccions de la Universitat de Lleó.

El dijous 25 també vam fer una petita excursió caminant pels voltants de la casa de colònies, on vam veure un refugi de pastors enmig d'una muntanya.

L'última nit vam passar-nos-ho molt bé a la discoteca!

Finalment el dissabte 27 vam tornar a marxar amb tren cap a casa. Va ser una gran setmana!

Sabíeu que la catedral de Lleó és gòtica i és coneguda com «la Pulchra» degut a la seva bellesa? Us animem a visitar-la!

Descobertes al museu

Una de les coses que més ens va agradar i sobtar va ser la visita al museu de Col·leccions de la Universitat de Lleó. Ens pensàvem que seria una visita molt avorrida, i ens va sorprendre molt!

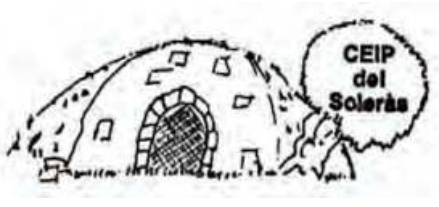
Allà vam descobrir coses molt interessants... Vam poder tocar una dent de megalodon, olorar deposicions de balena (que feien olor de gambes!), vam tocar un tauró i una mantellina.

Una altra de les coses que més ens va agradar del museu van ser els animals salvatges. Vam tocar i descobrir com eren alguns animals com ara el tigre de bengala, l'elefant i el ratpenat. Tenien molts animals dissecats, i era impressionant veure'ls de tan a prop.

Una altra part de la visita va consistir a veure i conèixer animals de l'entorn. Vam poder tocar un os bru i ens van explicar com els localitzaven amb un collar i GPS.

Va ser sorprenent descobrir com són els animals i com són s'adapten per viure al seu hàbitat.

Us recomanem que visiteu el museu si mai aneu a Lleó.

Escola del Soleràs

Amb els braços aixecats diuen les mans: a reveure!

El final de curs arriba i alumnes i mestres amb les mans obertes ens direm: a reveure!

Els/les alumnes de 6è de primària recorden bonics vivències, reflexions importants, descoberta de valors com la fidelitat, el somriure, l'amistat, reconeixen els coneixements adquirits en el seu pas per l'escola, compartim rialles, expliquen tantes coses que es podria fer un bonic llibre. Aquests anys tots hem après de tots i en donem gràcies. Jo, personalment us portaré sempre al cor.

S'apropa el final de curs i molts de nosaltres ens direm "a reveure" i manifestarem amb abraçades i llàgrimes als ulls, d'emoció, els millors desitjos per a tots.

Aquells alumnes de tres anys que van arribar a l'escola agafats de la mà del pare, la mare o padrins ja han crescut, i una nova etapa s'obrirà de bat a bat i cal que vagin preparats.

Aquests dies, a l'aula, es respira un aire diferent, es recorden aventures com les que explica l'Unai... i quan tot l'aire es va omplir de purpurina en aquell treball de Nadal.

Es reconeixen els coneixements i la seva imaginació que els fantasmes els feien caure.

Els valors descoberts en futbolistes com Matt le Tissier, Didier Brogba i Francesco Totti.

També es recorden els exercicis de relaxació, sobretot el fil d'aranya que ens va unir a tots.

La Martina ens fa reflexionar sobre el taller de plantar llavors a càrrec de la Pepita i el Prudèncio; ens han ensenyat a cuidar-nos a nosaltres mateixos.

El millor de la vida no són les coses, són les emocions, els records, els valors, els moments, les lliçons

Els alumnes de 6è dient: a reveure!

Escola de Sunyer

Visitem la Colònia Güell amb la ZER l'Eral

El divendres dia 12 de maig la ZER L'Eral vam anar d'excursió a la Colònia Güell.

Tot l'alumnat de la classe dels grans de la ZER a la cripta.

Primer ens vam dividir en diferents grups i vam fer una visita per tota la colònia Güell, alguns llocs són: el recinte industrial, Can soler de la torre, les cases dels obrers, les escoles...

Després vam anar a veure una exposició i un vídeo sobre una nena que vivia a la colònia i no volia treballar. Ella, amb només 10 anys, ja treballava 12 hores diàries. En acabar el vídeo vam anar a la cripta on ens vam reunir amb tots els grups, el noi tenia un làser per explicar-nos els monuments més importants.

A nosaltres l'edifici que ens va semblar més important va ser l'església, perquè hi havia molts elements importants a dins. Els nens i nenes una curiositat que vam tenir va ser per què la columna estava torta. Els monitors ens van explicar que estava torta perquè aguantava més el pes i no ens ho podíem creure perquè una columna torta sembla que no pugui aguantar gaire tant com una de recta.

Als nens i nenes ens va semblar una excursió molt important perquè vam aprendre moltes coses sobre la colònia Güell.

Sabíeu que els sous setmanals anaven des de mig euro fins a 2 euros?

Descobrim la cripta

La colònia Güell és una colònia industrial que està situada a Santa Coloma de Cervelló (Barcelona). Es va començar a construir el 1890 per part d'Eusebi Güell a la seva finca i allí va traslladar la indústria tèxtil que tenia a Sants. En aquesta colònia podem veure diferents edificis dissenyats per Antoni Gaudí, com pot ser la cripta.

Escola de Torrebesses

Taller sobre les abelles a l'escola de Torrebesses

L'apicultor Rubén i la Núria ens expliquen moltes coses sobre les abelles.

Els alumnes de Torrebesses amb el Rubén i la Núria.

De les abelles obtenim la mel, el pol·len, la cera, el pròpolis i la gelea reial

Els tipus d'abella que hi ha

Hi ha tres tipus d'abella:
L'**abella obrera** s'encarrega de netejar, defensar el rusc i produir cera. També agafa el nèctar i el pol·len de les flors. Viu entre 4 i 8 setmanes.
L'**abella reina** té la funció de pondre ous. Viu entre 2 i 3 anys.
L'**abellot** ajuda a l'abella reina a pondre ous. Abans de la tardor moren.

El dimecres 17 de maig a la tarda van venir el Rubén, que és apicultor, i la Núria per explicar-nos moltes coses de les abelles.

Ens van explicar la feina de l'apicultor i l'apicultora. Ells cuiden les abelles, observen que estiguin sanes, que no els falti aliment ni aigua i que tinguin espai al rusc. El rusc és la casa de les abelles. Els apicultors i les apicultores porten les abelles a llocs on hi ha flors, així les abelles poden recollir nèctar i pol·len. Les abelles xuclen el nèctar de la flor i el guarden a l'estómac, quan l'abella torna al rusc treu el nèctar en una cel·la de la bresca i amb aquest nèctar i amb substàncies que fabriquen es fa la mel. Per conservar la mel la guarden a les cel·les i les tapen amb cera.

Ens van ensenyar una bresca plena de mel i la vam tastar, estava boníssima! Les bresques les fan les abelles i cada forat es diu cel·la. Les abelles són molt ordenades ja que utilitzen algunes cel·les per guardar-hi el pol·len; unes altres, per guardar-hi la mel i unes altres, per posar-hi els ous.

També ens van ensenyar un fumador. El fumador serveix per fer fum i que les abelles no ataquin els apicultors. L'apicultor fa creure a les abelles que hi ha foc. Quan les abelles es pensen que hi ha un incendi a la vora, comencen a menjar mel per poder escapar de l'incendi i sobreviure amb les reserves de mel que tenen a l'estómac.

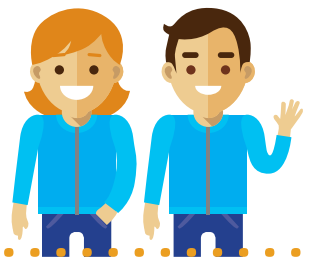
També vam poder tocar una rasqueta que utilitzen per agafar les bresques.

Per últim, ens van ensenyar la roba que han de portar els apicultors i ens vam posar la careta tots els qui vam voler.

Va ser una tarda molt enriquidora. Vam descobrir i aprendre molt sobre els apicultors i les abelles.

Escola La Bassa de Torregrossa

Els més petits i petites anem d'excursió a Cal Gort

Els/les alumnes d'Educació Infantil hem anat a la Pobla de Cérvoles per viure de prop una experiència amb les abelles.

Com sempre, sortir de l'escola és tota una aventura. Que bé que ens ho vam passar!

Durant aquest últim trimestre, l'equip de mestres vam decidir fer una sortida a Cal Gort per endinsar-nos en el món de les abelles. Durant tres cursos, els infants d'I3, d'I4 i d'I5 han realitzat el projecte de les abelles. Han après com viuen, com són, què mengen, on habiten, com es relacionen i la importància que tenen per a la flora i la fauna del nostre entorn.

Al llarg de la jornada es van dur a terme diferents tallers:

Descoberta del poble i del seu entorn natural

Tot passejant pel poble vam conèixer els seus carrerons i vam jugar a la "Plaça de les Pobles". També vam jugar al parc infantil i vam poder visitar l'antiga Escola Pública Josep Espasa.

Taller d'apicultura

Fent una petita excursió pel camp vam arribar als ruscs. Un cop allí, ens vam vestir d'apicultors/es i, per grups i amb molta emoció, vam conèixer tot allò que havíem après a l'escola. Tots i totes vam ser molt valents/es al tenir les abelles tan a prop i vam comprovar que aquests insectes són animals inofensius que s'han de respectar.

Jocs tradicionals

A la plaça del poble vam gaudir de diferents jocs tradicionals amb la col·laboració dels monitors/es de la casa de colònies.

Manualitat: "Fem una espelma de cera"

A l'últim taller els infants van confeccionar una espelma de cera que es van emportar cap a casa.

Experts en el món de les abelles

Els/les alumnes han viscut aquesta experiència com un aprenentatge molt significatiu que els ha permès convertir-se en tot uns experts en el món de les abelles.
A la nostra escola ens agrada molt fer activitats fora de l'aula, ja sigui al mateix poble, o una mica més lluny amb autocar.

Durant el taller d'apicultura.

Escola Sant Bonifaci de Vinaixa

L'alumnat realitza una sortida al Puig

Els infants de l'escola han realitzat una caminada i una bicicletada per fomentar l'esport.

Per fomentar l'activitat física, els dies 9 i 16 de maig els nens i nenes d'educació infantil i cicle inicial van dur a terme una caminada i l'alumnat de cicle mitjà i cicle superior va completar una bicicletada.

L'objectiu d'aquesta activitat era arribar fins al Puig, muntanya que es troba al terme del poble de Vinaixa, amb la finalitat de fomentar l'activitat física i conèixer el terme municipal de la població. Aquesta sortida també va relacionada amb el projecte que s'ha dut a terme durant el segon trimestre, que ha estat "Apadrinem el patrimoni de Vinaixa". Al llarg del trajecte, els infants han conegut part de la història de la població, i s'ha explicat que antigament Sant Bonifaci i Vinaixa eren poblacions diferents.

A més a més, durant el recorregut, l'alumnat ha pogut contemplar la flora típica de les comarques de les Garrigues. D'aquesta manera, s'ha conscienciat de la importància de no contaminar i preservar el territori.

Els i les alumnes de cicle mitjà i superior van poder completar l'escalada de la muntanya del Puig, des d'on es pot observar tot el terme del municipi i les poblacions veïnes.

En l'activitat proposada no només s'ha promogut l'activitat física, sinó que també s'incideix en el coneixement de la història de Vinaixa

Alumnat de l'escola realitzant la sortida.

L'excursió fins al Puig

El Puig és una muntanya de 574 metres d'altitud que es troba al municipi de Vinaixa, al nord del terme de la població, a la comarca de les Garrigues.

Per arribar-hi, l'alumnat va recórrer 9 km fins a arribar l'itinerari marcat. Els infants d'educació infantil i cicle inicial, després de completar el recorregut fins al peu de la muntanya, van donar per finalitzat l'itinerari. D'altra banda, els i les alumnes de cicle mitjà i superior van culminar tota la ruta fins al pic de la muntanya.

De tornada cap a l'escola, l'alumnat va dur a terme dos breus descansos, el primer al peu del Puig, on van fer un esmorzar i un petit esbarjo. La segona parada del trajecte, va ser a la creu del terme, un emblema de pedra amb una creu de ferro al capdamunt. En aquest punt del trajecte és on se'ls va explicar part de la història del municipi i com Sant Bonifaci i Vinaixa van concloure en un únic municipi.

A CAU DE BOSC · Escola d'educació a la natura a Tarrés

Roser i Tokyo, un binomi molt especial!

Acollim a la gosseta Tokyo i la seva cuidadora Roser.

Des de fa un temps, la tribu d'A Cau de Bosc acollim amb entusiasme dos membres més: la Tokyo, una gosseta de teràpia, tranquil·la i pacient, i la Roser, la seva cuidadora. Amb elles duem a terme activitats educatives, psicomotores i lúdiques al bosc. Així, mentre ens divertim, anem aprenent a interactuar i a comunicar-nos amb els gossos, descobrim les seves necessitats i també aprenem a relacionar-nos amb tots els animals de manera respectuosa. Diferents estudis ja han demostrat que introduir un gos a les activitats amb infants ajuda a disminuir el seu nivell d'estrès i ansietat, incrementa l'autoestima, potencia l'autonomia, les habilitats de comunicació i les de relació personal. A més a més, també ens ajuda a fomentar el sentit de la responsabilitat. Quantes coses tenim per agrair als animals!

Els alumnes, la Roser i la seva gosseta.

L'ESCOLETA DEL MAS · Escola d'educació a la natura a Juneda

La nostra comunitat a l'Escoleta del Mas

El grup s'amplia amb altres infants i acompanyants.

Quan els infants arriben a l'Escoleta ho fan pertanyent ja a una comunitat familiar de persones que els cuiden i estimen. De mica en mica aquesta comunitat s'amplia, creant vincles amb altres infants i figures acompanyants, incorporant també normes i responsabilitats que ens cuiden i estructuren.

El pati és un espai valuós per fer comunitat.

L'Escoleta ens regala propostes com els contes durant l'esmorzar, els tombs en poni veient on s'ubica i què fa cada infant, les construccions i la lectura a l'ombra d'un arbre, el manteniment de l'hort com a espai del qual totes som responsables, l'intercanvi de coneixements logicomatemàtics i prealfabètics mitjançant el joc compartit i la mirada atenta al que fan els companys/es més grans i petits, les estones al porxo fugint de la calor, un aniversari, papiroflèxia i el naixement recent d'una nova cabreta.

Defensa l'aigua des de casa teva

La falta d'aigua ha obligat a restringir el reg i els seus usos agrícoles.
Al gest solidari dels nostres pagesos i ramaders podem respondre des de casa nostra defensant cada gota d'aigua perquè **tota aquella que no malbaratem podrà servir per recuperar aviat els usos de l'aigua que dona vida al nostre territori.**

ÉS FÀCIL: 10 CONSELLS QUE DONEN VIDA

1 El WC no és una paperera

Cada vegada que fem una descàrrega de cisterna estem gastant entre 9 i 12 litres d'aigua. Si en som conscients no hi llançarem papers, cabells o altres coses que no costa gens tirar a la paperera normal.

2 La dutxa és reutilitzable

Omplir la banyera consumeix entre 200 i 300 litres d'aigua. Una dutxa la fem amb només el 20% d'aquesta aigua, i si posem una galleda o un cubell sota la dutxa per aprofitar l'aigua que corre fins que surt calenta, la podem aprofitar per fregar o regar les plantes de casa.

3 Vigila l'aixeta

Una aixeta oberta raja a 10 litres per minut. Tanquem-la mentre ens ensabonem, ens raspallem les dents o rentem els plats a mà. No cal que corri aquesta aigua, ja la tornarem a obrir per a glopejar o esbandir la vaixella.

4 Reaprofita l'aigua quan cuines

La que fem servir per rentar aliments o per bullir-los, una vegada torni a la temperatura ambient, ens serveix per regar les plantes de casa tenint la previsió de fer servir un recipient i no deixar-la córrer, així com no descongelar aliments sota el raig d'aigua si els treiem del congelador amb temps.

5 Rentadores i rentaplats, al màxim

El cicle d'una rentadora utilitza de 60 a 90 litres d'aigua (si la rentadora no és de baix consum, pot consumir uns 200 litres), i el del rentaplats de 18 a 30 litres. Posem-los en funcionament a plena capacitat i fent servir els programes més òptims, que són els de més durada.

6 Enganya les cisternes de casa

El vàter és l'artefacte que més aigua consumeix de tota la casa, amb un malbaratament de fins a 100 litres diaris si estan mal sincronitzats o tenen alguna petita fuita. Si col·loquem una o dues ampolles de plàstic plenes dins la cisterna, reduirem la meitat de l'aigua en cada descàrrega.

7 Les aixetes, sempre al dia

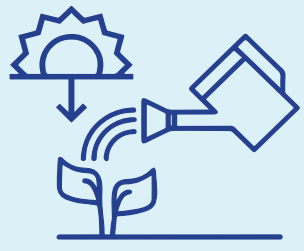
Posem al dia les aixetes de casa. Cada gota que cau cada dos segons sumen en total 6.000 litres d'aigua malbaratada a l'any, i un fil d'aigua que no s'atura són 36.000 litres a l'any. I si posem atomitzadors, econòmics i senzills de col·locar, reduirem fins a un 50% l'aigua que surt de l'aixeta.

8 El cotxe net al túnel de rentat

Per rentar els nostres vehicles fent servir la mànega necessitarem més de 300 litres d'aigua. La millor opció per netejar el vehicle és el túnel de rentat, on disposen sistemes de reaprofitament de l'aigua emprada. Si ho volem fer a casa, la millor opció és fer-ho amb una galleda i una esponja.

9 Regar la gespa o l'hort, al capvespre

Per regar una superfície de gespa de 100 m2 són necessaris 400 litres d'aigua. Per reduir l'evaporació i estalviar aigua es recomana regar al capvespre, i sempre és preferible un sol reg abundant més que no pas regar molt sovint amb poca quantitat d'aigua.

10 Cuidem la qualitat de l'aigua

Hi ha molts productes que s'aboquen a l'aigüera que són de difícil eliminació o nocius: pintura, oli, productes de neteja, dissolvents, etc. Un litre d'oli mineral pot contaminar 10.000 litres d'aigua. Cal separar-los i portar-los a la deixalleria.

Defensar cada gota d'aigua és cosa de tots.
Els ajuntaments revisen cada any canonades i dipòsits, ramaders i agricultors instal·len sistemes més eficients de reg i nosaltres podem **pensar quins usos d'aigua són prescindibles i superflus a casa en temps de sequera**.

Diputació de Lleida
La força dels municipis